

A DANG HNN ORIGINAL

**GIỎI
TIẾNG ANH
KHÔNG PHẢI
LÀ TẤT CẢ**

Recommend for:
18 - 25

HANOI, 2019

TABLE OF CONTENTS

LỜI NÓI ĐẦU	3
PHẦN 1: YÊU THƯƠNG GIA ĐÌNH LÀ ĐIỀU KHÔNG BAO GIỜ THAY ĐỔI	5
Chương 1: Gia đình là cái nôi hình thành nên mỗi con người	5
Chương 2: Sinh ra trong nghèo khó thực sự là 1 điều tốt	9
Chương 3: Gia đình sẽ là nơi tốt nhất để trở về bất kể khi nào	15
Chương 4: Sự tự do trong những lựa chọn học và làm	17
Chương 5: Lần đầu tiên không nghe lời gia đình	21
PHẦN 2 : HÀNH TRÌNH KHÁM PHÁ BẢN THÂN MÌNH	24
Chương 6: Tư duy change-maker	24
Chương 7: Tư duy underdog	27
Chương 8: Biết giới hạn sự quan tâm MỖI NGÀY	31
Chương 9: Biết từ bỏ những mối quan hệ “độc hại”	34
Chương 10: Ông trời sẽ không cho ai hết tất cả mọi thứ	74
PHẦN 3: CÂU CHUYỆN HỌC TIẾNG ANH CỦA MÌNH	39
Chương 11: Bắt đầu học tiếng Anh như thế nào?	40
Chương 12: Phương pháp có thực sự quan trọng?	45
Chương 13: Thực hành mới chính là chìa khoá!	47
Chương 14: Giỏi tiếng Anh không phải là tất cả!	49
PHẦN 4: TƯ DUY DÀI HẠN TRONG VIỆC HỌC VÀ LÀM	52
Chương 15: Tiền không những quan trọng mà còn rất quan trọng	52
Chương 16: Tư duy của mình khi nói về đam mê	55
Chương 17: Màn bí mật sẽ dần được hé mở!	59
Chương 18: Hãy tận hưởng quá trình thay vì thành quả	62
Chương cuối: Một vài lời nhắn nhủ tới các em	67
LỜI CẢM ƠN TỚI GIA ĐÌNH VÀ BẠN BÈ	68

LỜI NÓI ĐẦU

Chào các bạn. Mình không biết cơ duyên nào khiến các bạn đang cầm quyển sách này trên tay nhưng mình xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới các bạn vì đã dành thời gian và sự chú ý cho nó.

Các bạn đang cầm trên tay cuốn sách đầu tiên mà Dang HNN viết. Lý do mình viết quyển sách này cũng khá đơn giản: mình vừa trải qua tuổi 26 và sắp bước sang tuổi 27, cũng tạm gọi là trưởng thành đôi chút. Mình muốn viết lại vài dòng suy nghĩ cũng như một số kinh nghiệm trong quá trình thành người “nhớn” của mình – những điều mình thấy các bạn có thể xem xét để tích lũy cho bản thân các bạn, để tuổi trẻ của các bạn không trôi qua 1 cách vô ích.

Về bản thân mình: Dang HNN, chắc các bạn cũng đã biết tới cái tên này nhiều hơn và cũng có thể vì nó mà các bạn quyết định dành thời gian đọc cuốn sách này. Tên đầy đủ của mình là Nguyễn Ngọc Đăng, công việc hiện tại của mình là sản xuất nội dung trên Youtube (hay còn gọi là 1 Youtuber). Mình là chủ sở hữu của 3 kênh Youtube:

- Dang HNN: Khoảng 300 000 người đăng ký, nội dung chủ yếu về những bài học hay từ những cuốn sách phát triển bản thân, kỹ năng, kinh doanh... và một số bài học hay mình rút ra được từ cuộc sống. Các bạn xem thêm kênh chính mình làm ở link này nhé: <https://www.youtube.com/channel/UCD2tm7dWDw78w-tT6k116cQ>
- Học tiếng Anh Đường phố: Khoảng 150 000 người đăng ký, mình tập trung chia sẻ cách mình học tiếng Anh như thế nào, thêm vào đó là những hoạt động phỏng vấn người nước ngoài về những chủ đề giao tiếp thông dụng trong cuộc sống. Các bạn có thể xem thêm kênh học tiếng Anh của mình ở đây: <https://www.youtube.com/channel/UCbgQitPxlpigUNeta6m9Elw>
- Ngoài ra mình còn có 1 kênh Youtube Dang HNN Audio Book nữa. Kênh cũng được khá nhiều bạn ủng hộ tuy nhiên vì lý do bản quyền nên mình đã dừng nó lại. Trong tương lai, mình sẽ làm nhiều podcast hơn để chia sẻ với các bạn nha!

Tất cả những điều trên chỉ là một số thành tựu nhất định mà mình có thể làm được trong chặng đường 2 năm trở lại đây. Tuy nhiên trong cuốn sách này mình

muốn chia sẻ với các bạn nhiều hơn thế, về những gì thực tế đã xảy ra trong suốt quãng thời gian vừa qua của mình. Nếu ai đó hỏi mình có hối hận điều gì trong suốt những năm tháng ấy, mình sẽ trả lời ngay rằng: mình không hối hận bất cứ điều gì cả, mình đã tận hưởng quãng thời gian đó từng giây từng phút một. Nghe có vẻ như mình đã sống những ngày tháng màu hồng, nhưng thực tế lại chẳng hề dễ dàng. Cuốn sách là nơi mình có thể giải bày với các bạn về những thất bại, những thành công đầu đời của mình. Và các bạn sẽ hiểu tại sao Dang HNN luôn khẳng định rằng tất cả mới chỉ là bắt đầu của cuộc hành trình dài ở phía trước dành cho mỗi người chúng ta, luôn luôn là như vậy!

Cũng phải nói thêm, cuốn sách *Giới thiệu Anh không phải là tất cả* này có nội dung chủ yếu hướng tới những bạn trẻ từ 18 đến 25 tuổi bởi đây là độ tuổi mình muốn giúp đỡ nhất. Mình thực sự không muốn nhìn thấy bất kỳ một bạn trẻ nào đó lại sống quãng đời đẹp nhất như một chú cừu lạc hoang mang giữa thảo nguyên nữa. Mình vừa mới trải qua khoảng thời gian này và hơn lúc nào hết mình biết rằng đây chính là thời điểm phù hợp để có thể ghi lại hành trình trở thành người lớn ấy một cách chân thực nhất. Tất cả mọi thứ vẫn còn hiện hữu như vừa mới hôm qua vậy. Cậu nhóc 18 tuổi năm nào “khăn gói quả mướp” lên đường học đại học mà hôm nay đã trở thành một thanh niên sắp bước sang tuổi 27 (giờ mình vẫn chưa thể tin vào điều đó). Một cái quay đầu mà 9 năm liền trôi qua, nhưng thẳm sâu bên trong vẫn thấy mình có chút gì đó ngây ngô, khờ dại và luôn tràn đầy nhiệt huyết của tuổi trẻ. Khi mạnh dạn gõ những dòng này, mình sợ rằng khi mình lớn thêm chút nữa, có gia đình hay may mắn có được chút thành công thì mình lại quên mất ngày xưa mình đã tầm thường như thế nào. Nếu có thể hãy cứ coi mình như 1 đàn anh đi trước đang ngồi lại tâm sự với các em những bài học cuộc sống thấm thía nhất, những bài học mà người anh này đã phải trả giá bằng mồ hôi, nước mắt thậm chí bằng tiền mặt như thế nào.

Thôi không dài dòng linh tinh luyên thuyên nữa, chúng ta sẽ bắt đầu cuốn sách này ngay bây giờ! Hãy chuẩn bị 1 tách trà hay 1 cốc cà phê để nghe mình kể chuyện
nhé!

PHẦN 1 : YÊU THƯƠNG GIA ĐÌNH LÀ ĐIỀU KHÔNG BAO GIỜ THAY ĐỔI

Ở phần đầu mình tập trung nói thêm về xuất phát điểm của mình. Các bạn sẽ biết rằng gia đình là điều quan trọng nhất, là ưu tiên số một đối với mình. Trong những năm tháng qua gia đình đã cho mình quá nhiều, mình luôn thấy biết ơn và mong muốn đền đáp họ nhiều nhất những gì mình có thể!

CHƯƠNG 1 : GIA ĐÌNH LÀ CÁI NÔI HÌNH THÀNH NÊN CON NGƯỜI BẠN

Mình sẽ bắt đầu chương này với thời điểm cả nhà biết tin mình đậu Đại học. Sau đó là khoảng thời gian mình chính thức rời xa vòng tay bố mẹ và phải tự quyết định mọi thứ. Mình nhớ như in lúc đó gia đình cứ nháo nhác cả lên vì cùng khoảng thời gian đó em trai của mình cũng đậu cấp 3 nữa. Tất cả mọi người lúc đó đều rất vui mừng và sung sướng. Anh chị em, cô dì, chú bác đến chúc mừng như nhà có người đỗ Trạng nguyên vậy. Hồi ấy, mình được mọi người cho bao nhiêu là “măn-nì” (khoảng 2 triệu VND, số tiền rất lớn vào thời điểm đó) để sáng hôm sau cùng với bố lên Hà Nội nhập học. Đây không phải lần đầu mình lên Hà Nội nhưng chuyến đi này không phải là 1 chuyến đi ngắn ngày mà mình sẽ sống trên đó luôn ít nhất là 4 năm liền. Mình vừa háo hức vừa có chút hồi hộp lo lắng vì chưa bao giờ phải đi học xa nhà, xa bố mẹ cả. Sau khi hì hục chuẩn bị biết bao nhiêu là đồ, đêm hôm trước khi đi mình cứ trần trọc mãi không ngủ nổi.

Nếu bạn nào chưa biết thì ngày xưa mình thi đậu NEU – Đại học Kinh tế Quốc dân, ngôi trường được mệnh danh trường “Kinh tế Hoàng gia”. Hồi ấy đỗ NEU là cái gì đó ghê gớm lắm vì ở quê mình cả làng cả xã những người đỗ “trường top” hiếm như lá mùa thu vậy. Tâm trạng mình lúc đó có 1 chút tự hào xen lẫn 1 chút lo lắng, tò mò không biết cuộc sống đại học của mình như thế nào nhỉ. Thực ra thời phổ thông phần lớn thời gian mình đều được bố mẹ chăm sóc, ít khi phải tự lo từ bữa ăn tới giấc ngủ. Mình cũng cảm nhận được ánh mắt lo âu từ mẹ mình, bà không quên “dúi” thêm cho mình thêm chút tiền trước mình bước lên xe. Ông nội cũng cho mình thêm tiền uống nước với bạn bè. Lúc đó mình cảm thấy mình giàu thế, chưa bao giờ trong đời nhiều tiền như vậy, túi trước túi sau túi nào cũng cả cộp tiền... lè. Mình tự trấn an bằng cách tự nhủ khi lên tới đại học sẽ được tự do hơn để làm những điều mình thích mà không bị quản thúc từ bố mẹ nữa. Cuối cùng thì xe cũng lăn bánh, bỏ lại mọi người ở phía sau, mình có cảm giác như đang lên đường đi nhập ngũ vậy!

Nhờ có mối quan hệ bà con với 1 chú xe ôm ở cổng trường, mình được xếp chỗ ở trong khu tập thể Kinh tế Quốc dân cách trường 3 phút đi bộ. Nghe có vẻ hoành tráng nhưng thực ra mình phải ở chung phòng với 2 anh em người Hưng Yên lúc nào cũng trò chuyện ríu rít. Tiền trọ 1 tháng hết 5 trăm ngàn, ngoài ra bố cho thêm mình 1 triệu để ăn tiêu nữa. Tranh thủ thời gian hai bố con đi sắm sửa ít đồ đạc cho sinh hoạt để bố còn bắt chuyến xe về quê cho kịp giờ nữa. Lúc đó mình lẻo đẻo theo sau bố và thấy thương bố vô cùng. Ông cứ gắng hỏi mình xem mình có cần gì nữa không để tiện mua luôn. Lúc đó thì mình chỉ biết đáp rằng đã đủ và nếu thiếu gì thì mình sẽ tự mua sau. Xong xuôi mọi việc cũng là lúc bố chào chủ nhà và chuẩn bị lên đường trở về. Lúc đó trong mình trào lên cảm xúc khó tả. Đó không phải là cảm giác bị bỏ rơi, đơn giản chỉ cần nghĩ tới việc tối nay phải ăn cơm 1 mình không có bố mẹ và 2 em mà mình cũng chảy nước mắt. Tiễn bố ra đến cửa, mình chào tạm biệt bố và ra về háo hức chạy về phòng để chuẩn bị cho buổi họp lớp đầu tiên vào hôm sau.

Mình bắt đầu chương này với hình ảnh của bố mẹ cùng gia đình mình bởi có 1 điều có lẽ không thay đổi trong suốt bao năm qua đó chính là tình cảm gia đình mình. Trong bất kì hoàn cảnh nào, giữa các thành viên trong nhà yêu thương vẫn luôn đong đầy. Bố mẹ và các thành viên trong gia đình luôn quan tâm chăm sóc. Chính vì điều đó mình luôn cảm thấy ở mình có 1 mối nợ ân tình đối với gia đình mà có thể cả đời này mình cũng không đền đáp nổi. Nếu bạn đang có một gia đình luôn sẵn sàng đùm bọc và che chở thì bạn nên cảm thấy may mắn hơn bao giờ hết!

Tiếp tục câu chuyện nhập học: mình đã quyết định tiết kiệm số tiền mọi người cho và tự nhủ sẽ dành số tiền ấy để làm gì có ý nghĩa chút. Mình chẳng thể quên việc đã làm vào buổi tối đầu tiên trên Hà Nội là lần mò tới mấy hiệu sách cũ đằng sau khu kí túc xá của trường. Cảm giác vui sướng của 1 thằng nhóc 18 tuổi thực khó tả khi lần đầu được nhìn thấy biết bao nhiêu là sách, sách đủ các thể loại mà giá lại còn “hạt dẻ” nữa chứ. “*Đắc Nhân Tâm*” là quyển đầu tiên mình quyết định mua về về đọc. Mình được nghe kể khá nhiều về nó hồi còn học phổ thông, mình đã “ngầu ngẩn” nó hết buổi tối hôm đó. Hôm sau mình dự định ra hiệu sách nọ để hốt cả một đống sách nữa về, mình còn tính là làm cái kệ sách vì kể cả số sách mình tha lỏi từ quê lên thì để đâu cho hết sách.

Hình 1. Bố mình đọc sách buổi trưa (Ảnh chụp 2016)

Các bạn có thể thấy cái sở thích đọc sách hơi khác người của mình, mình vốn đã là đứa nghiện sách như vậy. Hồi nhỏ có những chiều mình ngồi lì trong nhà vệ sinh từ 1 đến 2 tiếng đồng hồ với 1 cuốn sách tới mức mẹ mình phải gõ cửa. Mình có thói quen này là do ảnh hưởng bởi ông nội và bố mình. Hồi xưa trưa nào trước khi nghỉ trưa trên tay bố mình cũng có 1 cuốn sách. Những buổi chiều quê hiu hiu gió mát đầu hè, mình thường ngồi đọc sách cho ông nội nghe, đủ các thể loại sách lịch sử, văn học, thơ ca... có gì là mình đọc nấy. Sau này khi lớn lên chút, mình bắt đầu nghiền sách kĩ năng, phát triển cá nhân, với cả kinh doanh nhiều hơn. Mình thầm cảm ơn bố và ông nội đã truyền mình thói quen quý giá đó, cho tới bây giờ dù bất kể cuộc sống như thế nào, lúc nào sách cũng là người bạn, là tri kỉ. Mình vẫn còn nhớ bố bảo: "Đọc sách là thói quen của những người thành công". Đứa nhóc non nớt lúc đó là mình chỉ biết vâng dạ và làm theo. Một

cách vô tình nhưng hữu ý thói quen này đã ngấm vào máu mình lúc nào không biết. Mình chắc sẽ không còn là mình nữa nếu mình không lớn lên cùng những trang sách.

Đến tuổi này thì số sách mình đọc đã tới 3 con số. Việc đọc sách với mình chưa bao giờ là nhàm chán. Mỗi trang sách lật giở là 1 lần mình cảm nhận được trò chuyện với chính tác giả. Đôi khi cũng có những ý tưởng lặp đi lặp lại nhưng mình lại xem đó là những cơ hội để chắc chắn rằng mình có thể thấm nhuần được điều mà tác giả muốn nói tới. Đây cũng là 1 phần lý do mình quyết định tạo ra kênh “Dang HNN – review sách” với mục đích chia sẻ những bài học hay nhất từ những cuốn sách mình đọc. Chẳng có cách nào có thể giúp bạn nhớ kiến thức từ sách lâu hơn bằng cách chia sẻ nó lại với những người khác cả. Một phần lý do khác nữa mình không giữ lại những bài học này cho riêng mình bởi mình thừa hưởng tính cách này từ bố, cứ mạnh dạn mà cho đi và không mong chờ nhận lại. Bố mình là người như vậy, dành cả đời mình lo lắng cho con cái, xây dựng xóm làng và giúp đỡ bà con. Nếu có cơ hội mình sẽ kể với các bạn nhiều hơn về ông, người cha tuyệt vời của mình.

Mình không biết nên viết gì thêm để kết thúc chương này, nhưng cứ để mình vừa kể chuyện vừa chia sẻ với các bạn! Các bạn sẽ hiểu vì sao các bạn nên cảm thấy may mắn vì sinh ra chúng ta vẫn có bố mẹ và gia đình ở bên và tại sao gia đình chúng ta sinh ra sẽ ảnh hưởng tính cách con người chúng ta rất nhiều. Các bạn có thể thấy việc mình thích sách là thói quen được nuôi dưỡng từ nhỏ, thích đến nỗi đi ăn “tờ-rộm” sách về đọc cơ! Viết ra đây thì xấu hổ, khi nào có cơ hội gặp mặt trực tiếp thì mình sẽ chia sẻ với các bạn nhiều hơn nha.

CHƯƠNG 2 : SINH RA TRONG NGHÈO KHÓ THỰC SỰ LÀ 1 ĐIỀU TỐT

Bao nhiêu năm trôi qua, mình luôn tự động viên bản thân rằng nghịch cảnh chính là nền tảng của mọi sự thành công trong cuộc sống của mình sau này. Mình thực sự đắn đo cho câu hỏi rằng nếu ai đó sinh ra đã sung sướng, khi họ không phải lo chuyện cơm áo gạo tiền, không phải lo chuyện sự nghiệp, họ có tất cả thời gian và tiền bạc,... thì lúc đó họ muốn làm điều gì nhất? Điều gì lúc đó mới là điều quan trọng nhất đối với cuộc sống của họ? Tất cả mọi sự cố gắng cuộc sống của họ là vì điều gì?

Mình sinh ra ở 1 vùng quê nghèo nơi có nhiều nhiều người nông dân chịu thương chịu khó, bố mẹ mình cũng làm nghề nông luôn nhé. Tuy nhiên thật may mắn khi bố mẹ luôn ý thức được việc đầu tư việc học cho cả 3 anh em mình ngay từ khi chúng mình còn nhỏ. Kể cũng lạ, đến giờ mình vẫn khâm phục bố mẹ mình cực kỳ vì có những thời điểm bố mẹ mình phải nuôi 3 anh em mình ăn học cùng lúc trong khi 3 anh em mình rất sát nhau, 2 năm 1 đứa. Không biết họ xoay sở chuyện tiền nong như thế nào, mỗi lần về quê xin tiền đóng học là 1 lần thấy bố mẹ đấu tranh rất căng thẳng. Mình vẫn còn nhớ mẹ phải lấy cả mấy đồng tiền lẻ trong ống bơ bà bán hàng để đưa cho mình nộp học phí nữa. Cầm cỡ 2 triệu tiền học mà mình ôm cả bọc tiền lẻ toàn 10, 20 ngàn rồi 5 ngàn 2 nghìn. Mình đến buồn cười vì thấy có mấy đứa bạn xấu hổ khi đóng học như vậy, với mình thì đó là tiền bố mẹ mình làm ra từ mồ hôi nước mắt nên mình không bao giờ dám khinh thường dù chỉ những đồng nhỏ nhất. Mình chỉ tự nhủ ừ thì nhà mình khó khăn nên cố gắng học để không phụ lòng bố mẹ, ông bà. Nhưng đời không như mơ, cuộc sống đi học mà không có tiền khó khăn thực sự bởi bài học đầu tiên: **mọi sự ngu dốt đều phải trả giá bằng tiền mặt.**

Kì nhập học đầu tiên của mình, mình xung phong làm lớp trưởng với hi vọng sẽ được ưu ái nhiều hơn nhưng hơi tiếc là mình đã không được chọn. Trong cái rủi lại có cái may vì cái tên nghe không giống ai nên mình được cất nhắc lên vị trí bí thư để lo mấy hoạt động của lớp trong đoàn hội trường. Cũng chính vì nhiệm vụ này mình được va vấp rất nhiều, làm con người mình trưởng thành lên biết bao nhiêu chỉ sau năm thứ nhất đại học. Hồi đó mình bắt đầu thấm thía sự nghèo khó nó cay đắng thế nào, hãy để mình kể các bạn nghe...

Các bạn đã biết thời gian học đại học các bạn sẽ phải làm bài tập nhóm rất nhiều, thường sẽ được phân chia mỗi đứa một nhiệm vụ sau đó tự làm và gửi lại bài cho nhóm trưởng. Hồi đó mới lên đại học, mình còn chưa có được laptop nữa, mình buộc phải ra ngồi mấy quán nét ở sau Ngõ Tự Do (ngõ nhỏ cạnh khu ký túc xá Kinh tế Quốc dân) để làm bài tập. Chuyện sẽ chẳng có gì đáng nói nếu số lượng bài tập ít và kĩ năng dùng máy tính của mình thông thạo hơn một chút. Các bạn có thể đoán được do thời gian đầu lạ nước lạ cái rồi kĩ năng tin học văn phòng, tổng hợp thông tin của mình dở tệ nên mình toàn nộp bài trễ, có môn mình còn không nộp kịp nên kết quả học kì đầu tiên của mình cực kỳ bết bát. Cũng có thể do kết quả học tập hơi “nát” nên mình đâm ra tự ti nhưng đúng là học bổng các kì học với mình thực sự xa vời. Mình không hề biết rằng chính kì học đầu tiên năm nhất ấy cũng làm mình vỡ mộng về một giấc mơ học đại học hào nhoáng. Dành thời gian trò chuyện nhiều với anh chị khóa trên, rồi tự mày mò tìm hiểu quan sát, càng lúc mình càng nhận ra rằng môi trường nơi đây không dành cho mình. Ít nhất thì có rất nhiều môn học vẫn mang nặng tính lý thuyết kiểu học thuộc hay làm bài tập về nhà – điều mà mình cực ghét hồi còn phổ thông mỗi lần học và kiểm tra bài cũ. Thực sự không ổn, mình tự nhủ sẽ phải tìm cách khác bởi không phải cứ học ở trường mới gọi là học!

QUÁ TRÌNH VƯỢT KHÓ BẮT ĐẦU...

Bỏ qua mấy cái câu chuyện kiểu vượt khó, có bao giờ các bạn cảm thấy may mắn vì sinh ra trong khó khăn, phải nỗ lực tiết kiệm từng đồng để duy trì cuộc sống thành phố hay không? Các bạn không đọc nhầm đâu, có bao giờ các bạn cảm thấy may mắn hơn những người khi sinh ra đã ở vạch đích, ý mình là cái đích mà các bạn phải mất nhiều năm nữa thì mới có thể có được. Có những bạn chắc phải vượt sướng, nhiều người bảo khó hơn nhiều!

Có thể nói quãng thời gian sinh viên là quãng thời gian mình thực sự thấm thía với quá trình “vượt khó” này nhất. Trong khi chúng bạn mình, mình hay gọi là những “cậu ấm, cô chiêu” lên cái đất Hà Nội này ăn học mà sao chúng nó sướng như vậy. Mình thực cảm thấy ghen tị với mấy bạn ấy đi học mà có hẳn phòng riêng, điều hoà, tủ lạnh rồi máy giặt đầy đủ cả. Ngày thì đi học ở trường, tối lại đến mấy lớp học ngoại ngữ, cà phê cà pháo với bạn bè suốt thậm chí là ra trường có luôn ông này bà nọ lo cho, đưa thì được gia đình cho đi du học. Trong khi vẫn có mấy đứa như mình, nhiều khi cảm thấy khổ cực kỳ, vẫn phải cặm cụi đi làm thêm, dạy thêm và tham gia mấy hoạt động đoàn hội với mong muốn trang trải cuộc sống và cải thiện dần những kĩ năng mềm còn thiếu. Nhiều lúc mình cũng từng đổ lỗi cho gia đình, thậm chí trách tại sao mình không phải sinh ra trong gia đình giàu có chút nhỉ? Nghĩ cũng hơi cay mũi, ghen tị với chúng bạn tại sao chúng nó sướng như tiên mà mình cứ phải lằm lũi tháng ngày như vậy. Nhiều lúc đi làm mà đầu óc cứ quanh quẩn, không biết rằng nếu gia đình mình mà có điều kiện lúc đó thì mình sẽ không phải đi gia sư nữa, sẽ không đi làm thêm ở quán cafe, không tham gia hoạt động đoàn hội gì hết cả... thì mình sẽ làm gì nhỉ? Khi trả lời cho câu hỏi này, mới là lúc mình nhận ra nhiều điều hơn bao giờ hết! Mình không biết rằng hoá ra những cái khó khăn như vậy đã dần tạo nên tính cách con người mình, thậm chí góp phần không nhỏ giúp mình nhận ra rằng đại học không phải là nơi duy nhất dành cho những đứa **“thực làm để học”** như mình.

Qua cái giai đoạn u uất cho đến khi mình bắt đầu chấp nhận tất cả, mình không ngồi đó ôn nghèo kể khổ nữa. Mình không còn tự so sánh với ai vì biết rằng mình còn may mắn hơn rất nhiều người vì vẫn được cho ăn học đàng hoàng, vẫn có nơi ăn chốn ở. Lúc đó điều mà mình tập trung nhất là: “Okay, với tất cả những gì mình có tại thời điểm này, điều gì là tốt nhất mình có thể làm để cải

thiện được cuộc sống?”. Mình cũng bớt dần quan tâm, ganh tị với chúng bạn bởi mỗi giây mỗi phút mình làm như vậy sẽ lấy đi thời gian mà mình có thể tự làm gì đó cho bản thân mình, mình biết rằng than thân trách phận thì cũng chẳng giải quyết được vấn đề gì cả. Và một điều nữa đó là sẽ chẳng có ai quan tâm cuộc sống của bạn như thế nào đâu, họ còn có những mối bận tâm khác nữa.

Gần đây mình bắt đầu biết tới có quyển sách gì đó giải thích lý do tại sao bạn phải chịu trách nhiệm khi sinh ra trong một gia đình nghèo khó do ông bà, bố mẹ bạn không chịu cố gắng. Cá nhân mình không thích ý tưởng này cho lắm, mình muốn tất cả trách nhiệm về bản thân mình, cuộc sống này bây giờ hay sau này có như thế nào đều ở bản thân mình cả. Nếu mình không có tiền thì mình sẽ phải tự đi kiếm thay vì chẳng ngồi đấy kêu than. Đó cũng là lý do mình xin phép sẽ không viết thêm những cái khó khăn vất vả vào chương này thêm chút nào nữa. Mình đoán là cuộc sống đó không phải mỗi mình vậy, ai đi học từ quê lên chả phải làm thêm kiếm thêm mới đủ trang trải cuộc sống. Có nhiều tấm gương ngoài kia để các bạn học tập, mình cũng chỉ là một đứa nhà quê lên phố giống bao người khác, cũng phải tự thân vận động, ngồi mong chờ ai đó cứu mình là điều không hề thực tế.

Tại sao mình nói sinh ra trong nghịch cảnh lại là 1 điều may mắn? Vì chính cái xuất phát điểm của mình nó thấp như vậy, nó o ép mình phải tiết kiệm từng đồng, không được phép tiêu xài hoang phí, rồi cân nhắc tính từng đồng nợ đồng kia... Và để thay đổi cuộc sống của mình bạn buộc phải tập trung làm và rèn luyện nhiều thứ cùng 1 lúc, quan trọng hơn cả vẫn là cái tính kỉ luật bản thân và khao khát vươn lên khiến bạn phải luôn cố gắng từng ngày. Đến đây phần nào các bạn đã hiểu tất cả với mình mới chỉ là bước đầu tiên cho cuộc hành trình ở phía trước!

Nếu có cơ hội được tâm sự với bất kể bạn trẻ nào đó, trò chuyện về những khó khăn trong cuộc sống của họ thì mình muốn nhắn gửi tới họ 2 điều. Thứ nhất: **chẳng có ai quan tâm bạn như thế nào ngoài gia đình bạn đâu nên hãy ngừng than phiền và đổ lỗi cho bất kì ai hay bất cứ điều gì.** Thứ hai: **Tập tìm ra giải pháp tốt nhất cho mình mỗi khi có khó khăn trong cuộc sống bằng cách đặt câu kiểu “Khó khăn, nghịch cảnh thì...”**

Ví dụ:

Em không có tiền đi học tiếng Anh thì...

Em mới chia tay người yêu đầu tiên thì...

Em không tập trung lâu đọc sách được thì...

Anh/chị có gia đình rồi không có thời gian thì...

Chỉ đến khi bạn thay đổi góc nhìn xem chính nghịch cảnh là những cơ hội để bản thân có thể hoàn thiện hơn thì sẽ không có bất kì lý do nào có thể ngăn cản bạn cố gắng đạt được những điều bản thân mong muốn. Người trẻ mình trưởng thành là khi bạn biết nhận mọi trách nhiệm về bản thân mình chứ không phải tìm cách đổ lỗi cho ngoại cảnh hay bất kì ai khác cả.

Mình hi vọng chương này không quá giống những sách phát triển bản thân các bạn từng đọc. Trước khi kết thúc chương này mình muốn nhắn nhủ với các bạn rằng: cũng sẽ “okay” nếu bạn ngồi đó để khóc như một đứa trẻ lên 3 vì không được bố mẹ mua kẹo cho, nhưng đừng bao giờ quên rằng bạn đã được sinh ra như **“một con tinh trùng mạnh mẽ nhất”**, hãy biết ơn vì điều đó. Bạn đang được sống, được cười được nói, bạn có đủ tay chân, sống như một người bình thường thì tốt nhất hãy ngậm miệng lại mà học mà làm. Xin đừng giận mình khi mình nói như vậy, nếu có cơ hội bạn hãy thử đi tình nguyện 1 buổi nào đó, tới với những người thiếu may mắn khi không có vòng tay của cha mẹ, những người khuyết tật, những trẻ em chất độc màu da cam, trẻ em nhiễm HIV, những người bị ung thư... và dành thời gian trò chuyện với họ. Các bạn sẽ hiểu ý mình nói!

Với cá nhân mình, thừa nhận mình cũng đã từng là 1 thằng “loser” ngồi đó kêu khóc, nhưng hi vọng những điều mình chia sẻ với các bạn ở đây sẽ tới với các bạn cho kịp. Đó là lý do vì sao mình muốn sớm hoàn thành cuốn sách và gửi cho các bạn trẻ có hoàn cảnh giống mình. Mình cũng nói luôn là không phải các bạn đọc chương này của mình các bạn sẽ hiểu được ngay đâu, còn phải xem độ cứng của bạn như thế nào nữa. Đa số chúng ta đều được nuôi như những chú thú cưng trong sở thú, đa phần bố mẹ chúng ta đã thương chúng ta quá nhiều để chúng ta quên mất rằng chúng ta đang may mắn như thế nào. Cho đến khi thả chúng ta về với nơi hoang dã, nhiều trong số chúng ta sẽ “ra đi” ngay trong vòng

1 nốt nhạc. Tin mình đi : Khó khăn chính là những cơ hội! Chả thế mà mấy câu chuyện của mấy người thành công luôn chứa đựng cái phần đầy hấp dẫn và lôi cuốn này phải không nào.

Hãy tạm dừng chút nhé... Nhấp một ngụm trà, chúng ta sẽ cùng nhau sang chương tiếp theo của cuốn sách này!

CHƯƠNG 3 : GIA ĐÌNH SẼ LÀ NƠI TỐT NHẤT ĐỂ TRỞ VỀ BẤT KỂ KHI NÀO

Những năm tháng qua mà kể cả về sau này cũng vậy, câu trả lời cho câu hỏi “điều gì quan trọng nhất trong cuộc sống?” với mình có lẽ vẫn là 2 chữ gia đình. Một ngày đẹp trời sẽ bỗng dưng trở nên thật tồi tệ nếu ai đó báo mình rằng bố hay mẹ mình gặp chuyện gì đó hay họ sẽ buộc phải rời xa mình khi mình chưa thể đến được cái đích mình mong muốn. Do vậy hồi đi học cũng như sau khi ra trường mỗi tháng mình đều cố gắng sắp xếp thời gian để về nhà với bố mẹ một chuyến khi vẫn chưa có nhiều vướng bận về gia đình và sự nghiệp. Mình hiểu rằng tất cả những thứ ngoài kia nếu mình chăm chỉ cố gắng, sớm muộn mình sẽ đạt được, còn gia đình nếu có ai đó đi xa thì họ sẽ ra đi mãi mãi. Mình mới thấm điều này lắm vì ông nội của mình mất vào khoảng thời gian này năm ngoái, và tới thời điểm này mình vẫn chưa tin đó là sự thật. Mình vẫn tưởng ông vẫn ở nhà, đợi thằng cháu đi học về để cho cái kẹo hay gói bánh!

Không biết ai đó đã nói với mình câu này: **“gia đình là nơi duy nhất cho ta sự thương yêu vô điều kiện, là nơi để ta quay về mỗi lần vấp ngã trong cuộc sống”**. Thật đúng là như vậy. Gia đình sẽ luôn mở rộng vòng tay chào đón bạn bất kể bạn có là ai, thành hay bại trong cuộc sống. Điều đơn giản như vậy thôi nhưng tận tới lúc đi học, sống xa nhà mình mới có thể hiểu được. Cũng có thể mình đã quá quen với những gì gia đình cho mình trước đó, coi đó là điều đương nhiên, cho đến khi va vấp nhiều hơn với cuộc sống, khi phải tự học và làm tất cả, mình mới thấm thía tình cảm gia đình quý giá như thế nào. Bây giờ mỗi lần mình về quê với gia đình, mình chỉ muốn chắc chắn rằng mọi người trong gia đình mình đều ổn bởi chỉ như vậy mình có thể toàn tâm toàn ý làm việc và không bị phân tâm bởi bất kể điều gì khác. Điều này cực quan trọng với mình mà mình sẽ trình bày lí do cụ thể hơn ở những phần sau.

Tuy nhiên thì gia đình không phải mình lúc nào cũng êm xuôi như thế, cũng có đôi lúc khi về nhà, mình nhận thêm không ít những áp lực từ bố mẹ với đủ lời khuyên trên trời dưới biển. Nào thì bố mẹ khuyên mình phải chăm chỉ học để ra trường có tấm bằng giỏi xin việc, bảo mình nên học thêm ngoại ngữ để có thể làm cho các công ty nước ngoài, nhắc mình phải biết tiết kiệm không tiêu xài hoang phí vì gia đình còn gặp nhiều khó khăn... Mình hoàn toàn hiểu là bố mẹ

chỉ muốn những điều tốt đẹp nhất cho mình và các em khi đưa ra những lời khuyên như vậy nhưng bản thân mình lại biết rất rõ rằng mình thực sự muốn điều gì. Mình cũng từng cố gắng để giải thích để bố mẹ hiểu suy nghĩ của mình lúc đó nhưng do bất đồng quan điểm nên ít khi mấy bố con mình có thể ngồi trò chuyện lâu được. Cũng phải mất một thời gian dài sau khi mình ra trường mọi việc mới bình thường trở lại (ở chương 5 mình sẽ kể chi tiết cho các bạn). Bố mẹ mình cũng đã dần chấp nhận những quan điểm sống của mình, có lẽ bố mẹ hiểu rằng con cái của ông bà đã bắt đầu lớn và nên để chúng tự đưa ra quyết định cuộc đời chúng.

Nếu bây giờ các bạn hỏi mình có nên nghe lời cha mẹ hay không thì mình cũng chẳng có câu trả lời là “có” hoặc “không” được, mà tốt nhất các bạn hãy hỏi chính mình để có câu trả lời xác đáng nhất. Mặc dù có những lúc bố con mâu thuẫn như vậy nhưng bây giờ có dịp mình vẫn ngồi trò chuyện với bố mẹ về những thứ mình dự định làm sắp tới để xin ý kiến từ họ. Nói gì thì nói kinh nghiệm sống và sự hiểu đời thì không bao giờ mình có thể am hiểu bằng bố mẹ mình được nên mình vẫn dành thời gian để tâm sự với họ. Mình rất thích khoảng thời gian sau bữa ăn, mẹ sẽ pha ấm chè để cả nhà có thể ngồi quây quần bên nhau nói đủ thứ chuyện. Khoảnh khắc đó sẽ không có nhiều bởi sau này nhà mình sẽ đông người hơn bởi mỗi đứa chúng mình cũng sẽ có gia đình nhỏ riêng như thế. Lời khuyên của mình là: hãy cố tận hưởng khoảng thời gian này khi các bạn vẫn còn đủ “nhỏ” để quay về bên mâm cơm với bố mẹ, được lắng nghe những lời dạy dỗ bảo ban từ họ. Chẳng mấy nữa đâu mỗi người trong chúng ta rồi cũng sẽ có cuộc sống riêng, những buổi như vậy sẽ bỗng dưng trở nên thật quý giá. Hãy quay về với gia đình bất kể khi nào bạn có thể nhé!

CHƯƠNG 4 : SỰ TỰ DO TRONG NHỮNG LỰA CHỌN HỌC VÀ LÀM

Kết thúc chương 3, các bạn cũng đoán được 1 phần tính cách và suy nghĩ của mình khi quyết định học hay làm bất cứ điều gì đó. Có 1 điều rất là hay từ gia đình mình đó là mọi người sẽ đưa ra lời góp ý bảo ban, còn sẽ không ai can thiệp vào bất cứ hành động hay quyết định nào của bạn. Mình chỉ nhớ 1 câu duy nhất từ bố: “Sướng hay khổ là do mày tự chịu, đừng bao giờ quay lại đổ lỗi cho gia đình là được!” Câu này có nghĩa là mình có thể chọn nghe hay không nghe từ những lời khuyên của mọi người, miễn là mình sẽ tự nhận lấy trách nhiệm cho việc thành bại trong cuộc sống. Đây chắc là bài học phát triển bản thân đầu tiên bố dạy mình, đừng đổ lỗi cho ai hay bất cứ điều gì, tất cả mọi sự cuộc sống này đều là do mình cả.

Cũng vì điều này mà trong suốt những năm tháng qua, tất cả mọi quyết định từ việc tham gia thành lập câu lạc bộ tình nguyện, bỏ công việc văn phòng, rồi lên la khởi nghiệp tiếng Anh, làm video trên youtube,... đều do mình tự quyết và tự mình gánh lấy hậu quả cả. Thành thực bây giờ mỗi lần ngồi ngẫm lại chặng đường mình đã đi qua, mình chỉ thầm cảm ơn gia đình, đã cho mình quyền tự quyết định tất cả, khi mà đắng cay ngọt bùi đều tự mình nếm trải. Và chính vì điều đó mà con người mình trưởng thành hơn biết bao nhiêu. Có 3 quyết định khiến mình dẫn đầu nhất trong quãng thời gian qua, để mình sẽ kể cho các bạn từng cái một. Mình tự quyết định tất cả, không bị ảnh hưởng bởi ý kiến của gia đình.

1. Tham gia thành lập 1 câu lạc bộ tình nguyện trường Kinh tế Quốc dân :

Nói ra thì cũng hơi buồn cười, mình xuất phát từ nông thôn nhưng lại khá rảnh để tham gia 1 tổ đội tình nguyện. Câu hỏi nhiều người đặt ra nhất thời điểm đó là: đã biết giúp đỡ được bố mẹ gì chưa mà đòi đi giúp đỡ những người khác? Một chút gì đó hơi xấu hổ, nhưng họ vẫn chưa hiểu được mục đích thực sự mình tham gia vì điều gì, đó là thành lập ra 1 tổ đội hoàn toàn mới trong hội sinh viên của trường. Chính quãng thời gian đó, cái máu khởi nghiệp nó ngấm dần vào bản thân mình. Mình luôn tâm niệm phải thành lập ra cái gì đó để có thể giúp đỡ được nhiều người hơn. Nói thì có vẻ nó đơn giản nhưng thực sự quãng thời gian đó chúng mình phải đối mặt với cực nhiều khó khăn nhất là sự cân bằng giữa việc học và gây dựng đội. Mình mất tới 2 năm gần 3 năm trời để

câu lạc bộ chạy ổn, phải dành thời gian học hỏi khắp nơi cách thức tổ chức hoạt động như thế nào, xin tài trợ từ các doanh nghiệp ra sao, cách duy trì người tham gia gắn bó lâu dài... Trách nhiệm chính của mình lúc đó là quản lý các hoạt động trong nội bộ, đảm bảo mọi hoạt động đều được tiến hành trơn tru, đúng thời gian đã định. Và chính khoảng thời gian đó đã cho mình nhiều bài học về kỹ năng quản lý, sự kiên trì không từ bỏ, rồi làm việc đội nhóm,... hỗ trợ mình rất lớn ở cái dự án thứ 2 sau đó của mình. Cái tên Dang HNN xuất phát từ đó!

2. Tập tành khởi nghiệp dự án tiếng Anh đầu tiên Peptalk Community:

Tạm gác lại dự án tình nguyện đầu tiên, khi ra đi mình cũng tiếc lắm vì phải bỏ dở đứa con mà chính mình cùng anh em “đứt ruột” có thể gây dựng lên. Mình là một trong người trong team chính ra đi sớm nhất, sau đợt ấy chắc cũng có nhiều người trách cứ mình. Nhưng như mình đã nói, đã qua thời kì gây dựng nó, mình cảm thấy mình đã có thể ra đi mà những người ở lại hoàn toàn có thể duy trì nó tốt. Quyết định bỏ qua nó để đến với thử thách thứ 2 trong chặng đường phía trước của mình: Mở lớp tiếng Anh. Khi nghe tới quyết định thứ 2 này thì mẹ mình khá là sốc, nói với mình luôn là nhà không có tiền để đầu tư cho mình làm kinh doanh gì cả. Mình quyết định sẽ khởi nghiệp từ con số 0 luôn. Hai bàn tay trắng, mình rủ được 1 số anh em tin cậy từ dự án thứ nhất cùng mình để làm. Dự án thứ hai này mình tâm huyết nhất, đổ biết bao mồ hôi nước mắt vào nó. Mình duy trì nó được 2 năm ròng rã, sau đó mình cũng phải dừng lại, 1 phần vì thiếu vốn duy trì hoạt động, phần nữa cũng thiếu nhân sự đi cùng. Có điều kiện mình sẽ kể chi tiết phần số bốn của cuốn sách này. Một quyết định khá là liều lĩnh là khi vừa đi học, vừa đi làm, vừa khởi nghiệp, đúng là không cái ngu nào bằng cái ngu nào các bạn. Nhưng nó càng củng cố niềm tin cho mình muốn trở thành 1 doanh nhân hơn bao giờ hết, trường đại học không phải là nơi phù hợp dành cho mình.

3. Chập chững bước đi với những video đầu tiên trên Youtube:

Trong khoảng thời gian ngập ngừng giữa việc quyết định tiếp tục hay dừng dự án trung tâm tiếng Anh, mình bất chợt bén duyên với những video trên Youtube. Mình bắt đầu với những video **animation** review sách phát triển bản thân và kinh doanh đầu tiên. Sau đó 1 thời gian, mình nhận ra rằng rất ít người ở Việt Nam có thể làm những video chia sẻ những kiến thức hay như vậy. Một ý tưởng

chợt nảy ra trong đầu mình là tại sao mình không dịch những video này ra tiếng Việt sau đó làm lại video để chia sẻ với mọi người nhỉ. Cái mà sau này người ta gọi mình là kẻ copy hay đánh cắp những ý tưởng của người nước ngoài. Lúc đó mình đâu có nghĩ được nhiều như vậy, mình mất đúng 1 ngày trời bắt đầu để làm ra video đầu tiên với cuốn “7 thói quen cho bạn trẻ thành đạt”. Tất nhiên đi copy nhưng mình vẫn phải dành rất nhiều thời gian, trí não để biến tấu sao nó cho phù hợp với văn hoá của người Việt mình nữa. Bỏ qua những lời trách cứ kia, mình tập trung học cách làm video sao cho bắt mắt sinh động, nhất là bắt được cách tư duy làm video sao cho thu hút. Ngạc nhiên là càng ngày có càng nhiều bạn theo dõi video của mình hơn. Nhiều khi mình cảm thấy nó hơi giống mấy cái vụ đạo nhạc, có kẻ thì khen người thì chê, nhiều lúc cũng muốn từ bỏ nhưng lại tự động viên mình, có còn hơn không có ai chia sẻ với những người trẻ không biết tiếng Anh ngoài kia. Thế là mình đâm lao cứ theo lao và dần mình cũng tách ra khỏi những video gốc của tác giả mà tự làm ra những video dựa vào kinh nghiệm của chính mình. Bất ngờ mọi người lại càng yêu thích video của mình hơn bao giờ hết. Và mình cũng vẫn tự quyết định mà không hề có sự bàn bạc với gia đình trước đó. Cũng nói luôn là mình chưa biết kiếm tiền với video như thế nào tại thời điểm đó, mình cứ tự học tự làm, tự mày mò dần dần đó các bạn. Các bạn cứ tưởng tượng từ việc lèo tèo có vài người xem, rồi những tên nặc danh nhảy vào chê cổ dim mình xuống để mình dừng lại đến những lúc bí ý tưởng hay hướng đi cho kênh... có những lúc mình thực sự nao núng. Cũng may mà... mình vẫn cố được!

Trong chương này chắc mình chỉ có thể kể qua cho các bạn 3 dự án chính nhất mình tự mình quyết định vừa học học vừa làm mà không nhận được ý kiến hay phản đối từ phía gia đình. Đây là điều tuyệt vời nhất, đó cũng là lý do khi mình nói với các bạn rằng, trong suốt 7 năm qua, chưa có mùa hè nào mình có thời gian gọi là nghỉ hè hay nghỉ Tết đúng nghĩa cả (có những mùa hè hay Tết mình không về nhà nhé các bạn). Mình thực sự nghiêm túc khi nói với các bạn như vậy, con người mình là thế, chả hiểu sao lúc nào mình cũng luôn đau đầu vì điều gì đó. Thời điểm mình viết cuốn sách này, mình cũng đang ấp ủ những dự định mới cho năm 2019 hi vọng sẽ có thời gian được ngồi lại và chia sẻ với các bạn.

Ý tưởng chính mình muốn nói với các bạn trong chương số 4 này, đó là bạn hãy dành thời gian tuổi trẻ để trải nghiệm thật nhiều. Mình may mắn có được gia

đình không quá ủng hộ nhưng cũng không hề phản đối với những quyết định có chút non nớt đầu đời của mình. Thật thoải mái khi có được gia đình không quá can thiệp vào những quyết định của mình như vậy. Mình thấy người trẻ mình ai cũng xứng đáng được “bồng bột” để học và làm những thứ họ thực sự yêu thích. Ít nhất thì sau này họ sẽ có nhiều câu chuyện để kể cho con cháu họ nghe, hay ít ra giống mình viết một cuốn sách như thế này, để khi già có thời gian đọc lại, cũng thấy vui vì tuổi trẻ có nhiều điều nhớ. Tất cả những gì bạn làm hôm nay sẽ góp phần không nhỏ hình thành nên chính con người hay cách nhìn cuộc sống của bạn sau này. Câu hỏi trước khi kết thúc chương này, bạn có được tự do trong những lựa chọn học và làm hay không?

CHƯƠNG 5 : LẦN ĐẦU TIÊN KHÔNG NGHE LỜI GIA ĐÌNH

Chắc các bạn không quá bất ngờ khi đọc tới chương này. Trong suốt những năm tháng phổ thông, mình không thực sự hiểu tại sao mình lại phải học hành chăm chỉ để thi đậu đại học, tại sao mình phải cắm mặt cắm mũi học ôn thật tốt để có thể đậu vào trường top. Tại sao những người không đi học đại học lại là bị cho là những kẻ thất bại, tệ hơn nữa là chính bản thân họ chấp nhận điều đó, chấp nhận làm công việc tay chân họ cảm ghét để sống qua ngày? Có rất nhiều câu hỏi mà cho tới tận sau này mình mới tìm ra được câu trả lời thực sự. Mình tin rằng mỗi người chúng ta sinh ra có 1 sứ mệnh để làm 1 điều gì đó hay 1 công việc nào đó giúp ích cho xã hội, sẽ chẳng có lý do gì bạn phải học hay làm 1 chuyên ngành hay công việc gì đó bạn không hề yêu thích.

Cũng bởi vì vậy mà càng về sau, mình càng nhận ra việc đi học đại học không phải là quyết định tốt dành cho mình. Mặc dù suy nghĩ như vậy nhưng mình vẫn quyết định bằng mọi giá, sẽ học để lấy được tấm bằng đại học mang về cho bố mẹ. Hơn ai hết mình hiểu rằng họ là những người muốn nhìn thấy nó nhất, bỏ công bao tháng ngày bố mẹ nuôi nấng mình vất vả. Tuy nhiên họ như bị dội 1 gáo nước lạnh ngay sau đó, khi mình nói rằng mình sẽ không dùng đến tấm bằng này để xin việc ở bất cứ đâu cả, mà mình sẽ tự kiếm tiền dựa trên kiến thức và kinh nghiệm của mình tự có. Bố mẹ mình đã khá sốc và cho rằng đó là 1 quyết định ngu nhất của 1 đứa mới ra trường như mình lúc đó.

Cũng phải nói thêm rằng việc học ở trường đại học để có được tấm bằng đối với mình không có gì là khó khăn lắm. Có nhiều bạn có gửi tin nhắn tâm sự về việc muốn bỏ học giữa chừng vì cảm thấy đại học không phù hợp. Nhưng khi mình hỏi câu hỏi kế tiếp đó là **“sau khi bỏ học thì sẽ làm gì tiếp theo?”** thì thường họ lại không trả lời được hoặc trả lời rất mơ hồ. Mình thường khuyên họ tiếp tục duy trì việc học và trải nghiệm làm cùng khoảng thời gian đó. Việc bỏ dở việc học và mất phương hướng không biết làm gì tiếp theo thực sự là cơn ác mộng. Nói gì thì nói, học đại học cũng cho chúng ta quãng thời gian để chuẩn bị kiến thức nền tảng nhất định trước khi vào đời. Cũng có nhiều người sau khi học xong đại học, họ dừng việc học của họ ngay lại, coi như không phải học nữa, đó thật là 1 suy nghĩ ngu ngốc hết sức. Chúng ta nên giữ cho mình trạng thái học hỏi mọi lúc, mọi nơi bất kể độ tuổi bạn như thế nào đi chăng nữa. Đó cũng là lý

do mình vẫn tiếp tục học thêm tiếng Anh và kiến thức kinh doanh mỗi ngày mặc dù mình đã quá cái tuổi học trên ghế nhà trường từ rất lâu rồi. Quan niệm của mình về 1 cái trường to hơn trường đại học rất nhiều đó là trường đời, trường đại học chỉ có 4 năm nhưng cái trường đời này nó mấy chục năm cơ thậm chí còn không có ngày bạn tốt nghiệp.

Tâm sự với các bạn 1 chút về quá trình học đại học của mình, mình là người học không giỏi ở trường đại học. Mình tốt nghiệp với tấm bằng khá, và thú thực là mình không mất quá nhiều mồ hôi nước mắt để đạt được tấm bằng đó. Như mình đã nói chương trước, môi trường học và thi lý thuyết không bao giờ phù hợp với 1 đứa như mình; ưa trải nghiệm, dẫm “shit” nhiều, ngã nhiều để rồi tự đứng lên rút ra những bài học xương máu sẽ thú vị hơn nhiều. Mình vẫn thường trêu mấy đứa bạn trong trường đại học rằng: học giỏi ở đại học không nói lên bất cứ điều gì cả. Thực sự có 1 điều mình ngẫm nghĩ rất nhiều trong những năm tháng đi học: đại học chỉ là nơi dành cho những người muốn tốt nghiệp với tấm bằng loại ưu để xin 1 công việc với mức lương tốt. Tuy nhiên đó lại không phải là điều mình mong muốn, đã từ rất lâu mình luôn xác định rằng mình sẽ là người trả lương cho mình chứ không phải ai khác cả. Và chính vì lý do đó, khi mình nói với bố mẹ về việc mình sẽ tự kiếm tiền bằng sức lao động của mình thì lúc đó mình hết sức nghiêm túc, sẵn sàng trả bất cứ giá nào cho quyết định đó. Có thể mình sẽ trở thành 1 tên thất nghiệp lông bông hay bị người ta chê cười ra sao đi chăng nữa. Và chính xác mình đã làm như vậy đó các bạn, có nhiều người cũng thắc mắc tại sao mình lại từ bỏ tấm bằng đại học “quý giá” đó, mình chỉ biết cười thầm trong bụng vì chỉ có mình mới biết như thế nào mới là tốt nhất, như thế nào mình mới cảm thấy thực sự hạnh phúc. Và đó là lần mà mình phải đấu tranh tư tưởng nhiều nhất giữa quyết định của bản thân và gia đình cũng như mọi người xung quanh. Thời gian đầu, gia đình mình khá căng thẳng chuyện đó khi bố mẹ liên tục dành thời gian nói chuyện với hi vọng mình sẽ nghĩ lại. Nhưng mình biết rằng mình có cuộc sống của riêng mình, bố mẹ cũng chẳng sống thay cuộc sống cho mình được. Mặc dù không nghe lời gia đình nhưng đến thời điểm này mình vẫn tin tưởng đó là 1 quyết định hoàn toàn đúng.

Mình viết chương này hoàn toàn không khuyên các bạn bỏ học đại học hay từ bỏ tấm bằng các bạn mất nhiều năm cố gắng để đạt được. Điều mà theo mình khuyên các bạn nên nghĩ tới là nhìn chính vào bản thân các bạn xem việc học tại

trường sẽ giúp bạn có được những gì. Việc học ở bất kỳ môi trường nào cũng có những lợi thế nhất định để chúng ta phát triển tư duy và con người. Đối với bản thân mình, việc học đại học cho mình thêm khoảng thời gian nhận ra nó không phù hợp với mình, khá là mâu thuẫn đúng không nào? Tuy nhiên đó là cách mình suy nghĩ, còn nếu đó là ngôi trường bạn mơ ước, chuyên ngành bạn mơ ước, bạn đam mê tìm tòi học hỏi, sáng tạo, nghiên cứu thì hãy cứ tập trung vào việc học của mình. Như mình nói, chỉ cần khi chúng ta nhìn lại quãng thời gian đó, bạn chẳng cần phải hối tiếc vì bất cứ điều gì cả, bạn biết đó là con đường tốt nhất cho bạn. Lúc đó mình xin phép ngậm miệng và không nói gì thêm nữa, mình biết rằng không phải ai cũng giống mình, cũng nên vậy, mỗi người chúng ta nên có những lựa chọn dành riêng cho bản thân mỗi người.

Và sau bao nhiêu ngày tháng căng thẳng thì tới thời điểm này, bố mẹ mình cũng không quá can thiệp vào những quyết định về sự nghiệp, công việc của mình nữa. Điều đó có nghĩa là thành hay bại trong cuộc sống này tất cả sẽ là do mình hết, chẳng phải có ông chú hay cô dì nào đó lo cho mình cả. Mình cũng biết sẽ vất vả hơn 1 chút, nhưng quan trọng là mình sẽ thoải mái lựa chọn và làm những điều mình cho là đúng. Và yêu thương gia đình là điều không bao giờ thay đổi!

PHẦN 2 : HÀNH TRÌNH KHÁM PHÁ BẢN THÂN MÌNH

Ưa trải nghiệm học và làm, mình vẫn tin rằng đó là con đường tốt nhất để mỗi chúng ta có thể hiểu thêm về chính bản thân mỗi người xem chúng ta thực sự muốn điều gì, chúng ta có những điểm mạnh, điểm yếu nào. Ở phần 2 này mình sẽ nói thêm về những chiêm nghiệm về chính Dang HNN mình trong những năm tháng qua, mình đã tìm ra 1 số đặc điểm tính cách của bản thân như thế nào, làm sao để mình luôn có thêm động lực cho đi nhiều hơn nữa.

CHƯƠNG 6 : TƯ DUY CHANGE-MAKER

Có câu nói mà mình rất tâm đắc : **“Có 1 điều không bao giờ thay đổi đó chính là sự thay đổi”**. Hồi còn học phổ thông, mình hay bị mọi người xung quanh đánh giá là 1 đứa ít nói, ngại giao tiếp theo kiểu một người có tính cách hướng nội. Ấy thế mà, khi lớn lên, nhất là quãng thời gian đi học xa nhà, mình đã thay đổi 180 độ: trở nên “thèm” giao tiếp hơn bao giờ hết, mình thích được đứng trước đám đông để nói chuyện và chia sẻ. Thật là kì lạ!

Ở chương số 4 mình đã nêu ra 1 số điểm nổi bật trong quãng thời gian từ 18 đến 25 mình đã làm được như: tham gia thành lập đội Sinh viên Tình nguyện Đồng hương Hà Nam Ninh, khởi nghiệp dự án tiếng Anh Peptalk Community, chập chững làm những video review sách trên Youtube... Ngoài ra mình còn thử sức với khá nhiều thứ nữa, như xin vào câu lạc bộ văn nghệ của trường, học chơi đàn guitar, phỏng vấn cho đội tuyển SIFE (Students In Free Enterprise) của trường, hay làm leader cho 1 câu lạc bộ Tiếng Anh... Chắc mình sẽ không kể hết tất cả ra đây được, vì có những thứ mình chỉ tham gia trong 1 khoảng thời gian ngắn sau đó là mình bỏ. Tất cả những thứ mình tham gia giúp mình nhận ra 1 điều, nếu thứ mình lựa chọn để làm không có tính thử thách, không có nhiều vấn đề cần mình lao vào để giải quyết thì mình sẽ chán ngay trong vòng 1 nốt nhạc. Mình không biết đây là điểm mạnh hay điểm yếu của mình, mình tạm gọi đây là tư duy của kẻ luôn thích thích thay đổi và đối mặt với sự thay đổi. Chính nó đã ảnh hưởng rất nhiều tới những quyết định học và làm sau này của mình.

Quay trở lại với câu chuyện thèm giao tiếp, không phải ngẫu nhiên từ 1 đứa ngại nói mà trở nên “nói nhiều” tới mức khiến người ta có thể đau đầu như vậy. Nhất là mình đã từng thử đứng trước mấy trăm người để nói chuyện cùng họ

mà không một chút lo lắng hay sợ hãi. Đó là lý do mình cảm thấy khá là buồn cười trước suy nghĩ ai đó cho rằng, đứng nói trước đám đông còn đáng sợ hơn cả cái chết. Dĩ nhiên đó là đối với bản thân mình, mình đã từng thử và thấy rằng nó chẳng có gì sất, thậm chí mình còn thích đứng nói để người đánh giá mình thế nào. Còn về phía các bạn mình khuyên các bạn cứ thử xem thế nào, điều mà chúng ta nên đầu đầu nghĩ tới là nói sao cho hay, làm sao để mọi người chú ý vào bài nói của bạn chứ thực sự thì đứng nói trước nhiều người thì không quá khó. Kết quả xấu nhất là bị mọi người chê cười, ném gạch thôi đâu đến mức phải chết phải không nào?

Câu nói ảnh hưởng mình nhiều nhất trong quãng thời gian sinh viên đó là **“Nếu bạn muốn có những thứ bạn chưa từng có thì bạn phải làm những thứ bạn chưa bao giờ làm”**. Câu nói này như kim chỉ nam cho mọi quyết định mới bất kể đúng hay sai của mình. Nó khiến mình chủ động hơn trong tất cả mọi việc, sẵn sàng xông pha không sợ bất cứ điều gì khó, đôi khi sẽ là “dẫm shit” để học được bài học hay còn hơn là ở mãi dậm chân trong vùng an toàn mà mình tự tạo ra cho bản thân. Mích thích tư duy như 1 kẻ “change-maker” như vậy mặc dù có khá nhiều người đánh giá mình như 1 kẻ khá là dị. Tất nhiên là mình chẳng tốn thời gian để giải thích cho họ hiểu thứ mình đang làm mà chỉ tập trung dành toàn bộ thời gian để cố gắng mở rộng vùng **“comfort-zone”** của mình mỗi ngày. Quyết định viết cuốn sách *“Giỏi tiếng Anh không phải là tất cả”* các bạn đang đọc cũng là 1 trong những điểm thể hiện rất rõ tư duy này. Mình chưa bao giờ thử viết một cuốn sách, cũng chẳng phải tác giả nổi tiếng hay người nào đó thành công ngoài kia nhưng mình vẫn cứ đặt bút viết. Điều mà mình nghĩ tới nhiều hơn đó là làm thế nào để giúp được các bạn 1 điều gì đó dù là nhỏ nhất, thế là mình đã rất vui rồi. Còn tất cả những thứ khác xung quanh không hề quan trọng, chỉ cần được làm cái gì đó mới, giúp được nhiều người thì tội gì mình không thử. Hi vọng rằng cuốn sách này sẽ phát huy tác dụng, dù có thế nào các bạn cũng đừng ngần ngại viết về cảm nhận của các bạn khi đọc cuốn này của mình lên facebook và đặt thẻ tag **#danghnnfirstbook** nhé để mình có thể dành thời gian đọc hết tất cả những đánh giá của các bạn.

Chương này mình đã giải thích qua cho các bạn về tư duy “change-maker” này là như thế nào rồi? Tư duy này cũng được khá nhiều anh chị đi trước nói tới, nó liên quan khá nhiều tới phần tư duy phát triển trong cuốn sách *“Mindset”* của

tác giả Carol S. Dweck mà nếu có thời gian thì các bạn nên đọc nó. Chúng ta sinh ra không phải ai cũng có cái tư duy kiểu tư duy phát triển như vậy, từ chính trải nghiệm của mình, mình thấy rằng có rất nhiều người cực chán ghét với sự thay đổi. Người ta đã quá là ám ảnh với 2 từ “ổn định”: nào thì công việc ổn định, nhà cửa ổn định, kinh doanh ổn định,... Mình không thể đánh giá điều đó là tốt hay xấu vì nó phụ thuộc vào chính mỗi con người chúng ta nhìn nhận về cái sự ổn định như thế nào nữa. Tuy nhiên thì chúng ta nên nhận thức được rằng xã hội ngoài kia đang phát triển với tốc độ rất chóng mặt về tất cả mọi lĩnh vực, như thế nào là ổn định nếu bạn cứ mãi đứng ở một chỗ như vậy. Điều mà người trẻ chúng ta nên nghĩ tới đó là làm sao để thích nghi với những sự thay đổi từng ngày trong cuộc sống mỗi chúng ta như vậy. Mình thấy khá là buồn cười khi người ta hay khuyên các bạn hãy tránh xa công nghệ, internet hay mạng xã hội,... vào thời đại này bởi cái gì cũng sẽ có tính hai mặt của nó. Theo mình bạn nên học để biết cách tận dụng những thứ đó phục vụ được cuộc sống của các bạn hơn là cố gắng tránh xa chúng. Mình rất chi là hứng thú khi tiếp xúc một thứ gì đó mình chưa tiếp xúc bao giờ như kiểu làm video trên youtube hay viết cuốn sách này chẳng hạn. Giờ thì các bạn đã hiểu tại sao mình đã không nghe lời bố mẹ đi làm công ăn lương mà lại chọn làm công việc sản xuất video trên youtube rồi chứ! Mình nghĩ không quá khó đối với mình để xin được 1 công việc ở một công ty nước ngoài nhưng chẳng sớm thì muộn thì mình sẽ xin nghỉ. Giả sử nếu mình có làm thì mình cũng chỉ xác định đó là một công việc ngắn hạn để mình chuẩn bị cho một cái gì đó mới! Đó cũng là phong cách sống và phong cách làm việc mình theo đuổi!

Câu hỏi trước khi kết thúc chương : Bạn thấy tư duy này như thế nào? Bạn có tư duy của 1 kẻ “change-maker” hay không?

CHƯƠNG 7 : TƯ DUY UNDERDOG

Kiểu tư duy này mình nhận ra ở bản thân mình trong khoảng thời gian mình trò chuyện với khá nhiều bạn Tây khi nói về những thứ mình đang suy nghĩ và cố gắng để làm. Mình quyết định sẽ chia sẻ với các bạn thành hẳn một chương trong cuốn sách này, bởi mình thấy ở Việt Nam mình có nhiều người có tư duy này giống mình nhưng lại không nhiều người đề cập tới nó. Vậy tư duy này như thế nào? Tiếc là trong tiếng Việt mình không có từ nào để dịch nó ra cho phù hợp, nôm na có thể hiểu là “underdog” sẽ là những người khi tham gia một cuộc chơi luôn bị đánh giá thấp và cầm chắc cái thua trong tay, trái ngược với những “topdog” là những người có đầy đủ những điều kiện để chiến thắng trong cuộc chơi đó. Trở thành một “underdog” thực sự là 1 điều hết sức là thú vị và nên xem đó là lợi thế. Tại sao mình nói như vậy?

Bạn hãy tưởng tượng: chúng ta luôn khao khát tham gia 1 trò chơi mà đội ta luôn có nhiều điểm yếu thế so với đối thủ, mọi người ai cũng có niềm tin rằng chúng ta sẽ cầm chắc cái thua nhưng chính điều đó lại cho phép chúng ta chơi với tinh thần “chẳng có gì để mất cả”. Điều hay hơn nữa đó là kết quả chung cuộc thắng hay thua cũng không hề khiến chúng ta thực sự thoả mãn, mà chỉ coi đó là điểm chúng ta khởi động cho một vòng tiếp theo với những đối thủ đáng gờm hơn. Khi sở hữu tư duy này, điều khiến chúng ta cảm thấy thoả mãn hơn bao giờ hết là việc được chơi dưới cơ của đối thủ chứ không phải là kết quả chung cuộc. Nôm na thì có thể hiểu rằng, khi chúng ta làm bất kì một việc gì đó, việc bị đánh giá thấp và cho rằng sẽ không bao giờ có thể làm được thì lại làm chúng ta thích thú hơn bao giờ hết. Và chính cái tư duy kiểu này khiến ta sẽ luôn coi tất cả mới chỉ là sự khởi đầu, không bao giờ có điểm kết thúc bởi luôn luôn sẽ có mục tiêu mới ở phía trước khiến chúng ta cố gắng nhiều hơn để vươn tới. Không biết đọc đến đây các bạn có hiểu được qua về cái tư duy hơi kì lạ này hay không? Đây có lẽ là điều thú vị nhất về tính cách con người mình mà mình nhận ra được trong những năm tháng qua, chính tâm thế xác định đến với cuộc chơi với tinh thần của 1 “underdog” khiến mình thích thú hơn bao giờ hết. Cũng có thể lấy tư duy này để giải thích vì sao hiếm khi mình bị ảnh hưởng bởi 1 lời nhận xét của ai đó khi người ta đánh giá thấp những gì mình làm, chê bai này nọ chẳng coi mình ra gì cả thì điều đó lại khiến mình phấn khích hơn bao giờ hết. Mình thực sự mong chờ một ngày nào đó, khi mình có thể quay lại, nhìn thẳng

vào mặt người đó và rằng: “ Yeah tao đã làm được nhưng đó vẫn chưa phải là kết thúc!”. Mình cũng thích chơi với những bạn “underdog” khác có cùng 1 mindset như vậy, tức là sẽ luôn ý thức được mình đang ở vị trí nào nhưng sẵn sàng chiến đấu trong dài hạn với liên tục những mục tiêu mới ở phía trước. Mình có thể nhận ra tư duy hay ho này đó chính là những trải nghiệm tương tự sau đây của mình.

Nhớ quãng thời gian thi vào đại học là 1 ví dụ, mình chọn thi Đại học Kinh tế Quốc dân – một trong những trường top khối ngành kinh tế của cả nước về điểm đầu vào. Mình vẫn không thể nào quên được sự lo lắng của bố mẹ khi nghĩ rằng mình khó có thể đạt được số điểm đầu 2 (3 môn Toán, Lý, Hoá) như vậy. Ngay cả bạn bè hay thầy cô giáo cấp 3 mình hỏi đó cũng không mấy may một chút suy nghĩ rằng mình có thể làm được, mà thực ra thì họ cũng chẳng quan tâm đến mình cho lắm. Vẫn còn nhớ lúc đó, mình là 1 trong 5 học sinh của cả khối 12, đạt được điểm 10 môn toán trong lần thi kết thúc học kì II nhưng cũng chẳng có một ai thềm đoái hoài đến cả (4 bạn kia đều là học sinh lớp chọn A1 và đầu quân cho đội tuyển toán của trường đi thi Tỉnh). Mình không bao giờ quên được giây phút mình đạt được điểm số đó nhưng chẳng có 1 ai công nhận, không 1 lời chúc mừng ngay cả thầy giáo dạy môn Toán của mình lúc đó cũng cố tình phớt lờ đi (khá là buồn nhỉ). Chắc có lẽ bởi mình chưa bao giờ đi học thêm ở nhà thầy cô mà mình toàn mày mò tự học qua sách vở và internet nên mới bị phớt lờ đi như vậy. Và chính điều đó khiến mình “okay” hơn, nỗ lực hơn bao giờ hết để quyết tâm thi đậu đại học và có ngày có thể cười thầm trong bụng mà rằng: “Tao đã làm được, nhưng nó vẫn chưa là cái gì cả!”. Thực ra sau đấy cũng chẳng “đứa mẹ nào” quan tâm rằng mình đã đỗ Kinh tế Quốc dân cả hoặc cũng thể nói sau lưng mình theo kiểu “thằng đấy làm lì vậy mà cũng ghê gớm ra phết!”.

Hay khi bắt đầu lên tới đại học với câu chuyện học tiếng Anh giao tiếp của mình cũng vậy. Mình biết rằng với 1 học sinh từ dưới quê chưa bao giờ tiếp xúc với tiếng Anh xịn, tiếng Anh chuẩn như mình thì việc học và nói được tiếng Anh là chuyện không hề đơn giản, nhất là điều kiện gia đình khó khăn khiến mình không tham gia được các lớp ngoại ngữ tại các trung tâm uy tín lúc đó. Chắc mình cũng chẳng thể quên khi lũ bạn trong lớp luôn cười nhạo, còn nói những lời cay đắng theo kiểu: “Mày nói tiếng Anh như “shit”, ngậm miệng tao nhờ cái”.

Lúc đó mình cay mũi cực kỳ, mình quyết tâm tự học bằng mọi giá thậm chí thức khuya dậy sớm để có thể nghe nói Tiếng Anh bằng được mới thôi. Và sau nhiều năm trời ròng rã chắc thời điểm này mình đã có thể bấm quay 1 video tự tin rằng: “Yeah, my English right now is fucking good but it’s not over yet” và bọn bạn mình thế nào cũng nghĩ theo kiểu: “Ngày xưa nói tiếng anh lỏm lỏm vậy mà giờ nói kinh phết nhở!”. Mình thấy hả hê hết cỡ vì thật lòng mà nói mình vẫn biết là các bạn ấy vẫn chả coi tiếng Anh mình là cái chết gì cả, mình cảm thấy tốt vì điều đó!

Câu chuyện cuối mình muốn kể cho các bạn về tư duy này đó là việc xây dựng 2 kênh youtube với số lượng theo dõi lần lượt là 300 000 và 150 000 người. Đối với nhiều người có lẽ 2 con số trên khá là kinh khủng, 2 chiếc nút bạc liền của youtube trong 2 năm, thậm chí kênh thứ hai mình chỉ mất có 5 tháng để có thể xây dựng từ con số 0 lên tới 100 000 người theo dõi. Đối với mình thì đó lại là những thứ khá bình thường như những điểm xuất phát tiếp theo để mình đạt được những kết quả còn tốt hơn như vậy. Nhưng phải nói tới thời gian khi mình bắt đầu làm những video đầu tiên trên youtube, chẳng có ai nghĩ rằng mình có thể trở thành 1 youtuber “nổi tiếng” và có thể kiếm tiền từ những video mình làm cả. Mình không quên khoảnh khắc khi mình chia sẻ điều đó tới với những bạn bè, anh em của mình thì họ chỉ biết cười khẩy, trêu đùa mà nghĩ đó là bất khả thi. Thậm chí có những người còn khuyên mình đi học thêm khoá học Youtube này nọ thậm chí là có người còn sát muối trái tim theo kiểu từ bỏ đi làm việc khác bởi vì mình không có cửa. Các bạn ạ, quan trọng là lúc đó mình không hề cảm thấy mất đi động lực mà thậm chí mình còn cảm thấy “motivated” hơn bao giờ hết. Nó khiến mình sẵn sàng làm việc 14 – 16 tiếng 1 ngày, liên tục nghĩ về cách làm sao mình có thể đạt được thứ mà người ta không bao giờ nghĩ rằng mình có thể. Và kết quả thì bây giờ quá rõ ràng, những con số trên đã nói lên tất cả, mình còn chẳng thềm hơn thua với họ về những cái ngày xưa mà họ đã nói với mình vậy, mình còn nhiều thứ khác đáng để bận tâm, để làm nhiều. Tất nhiên cũng phải cảm ơn họ vì những lời nói ngày xưa bởi có thể nếu không thì mình sẽ không có được những thứ như ngày hôm nay hoặc không có cơ hội để ngồi lại và viết, chia sẻ những suy nghĩ của mình với các bạn. Nên đừng bao giờ khinh dễ bất kì một ai cả, nếu bạn không thể giúp gì được họ thì tốt nhất bạn

nên im lặng vì bạn sẽ chẳng biết họ sẽ là ai trong tương lai sau này đây, mình nói thật đó!

Trên đó chỉ là 3 câu chuyện xuất hiện trong đầu mình ngay lúc mình đang viết cuốn sách này cho các bạn nói về tư duy này ở mình. Đơn giản sự thành hay bại của cuốn sách này cũng thế, nó cũng chẳng khiến mình phấn khích đến độ khiến mình nghĩ rằng mình đã 1 người thành công hay thất bại như thế nào đó. Mình nghiêm túc nói với các bạn điều này, kể cả nó bị nhiều người đánh giá thấp cũng khiến mình sung sướng hơn bao giờ hết. Chính vì điều này mà mình thấy mình hợp với nghề làm video trên Youtube cực kỳ, mỗi ngày mình nhận biết bao lời khen chê nhưng thú thực thì chúng cũng không khác nhau là mấy. Có thể nhiều người sẽ cảm thấy xuống tinh thần với những lời “mạt sát” mà một kẻ nặc danh nào đó chê bai họ này nọ. Nhưng đối với mình đánh giá của mọi người về những gì mình làm trên youtube hay facebook như là ô-xi để mình thở vì vậy mà mỗi buổi sáng việc đầu tiên mình làm mỗi khi mở máy tính đó là “check comment” của các bạn, bất kể đó là tích cực hay tiêu cực thì mình đều thích hết. Mình thực sự tôn trọng và muốn tương tác thật sâu với người xem của mình, kể cả mình có vài chục, vài trăm người xem cũng y như vậy. Sẽ thật điên rồ nếu một đồng chí trời ơi đất hỡi nào đó ở đâu tới nhảy vào chửi mình xấu như hùm mình nên dừng làm video lại, chắc mình cười đau bụng mất! Không phải là khinh dễ gì đâu nha, nếu bạn để ý nhiều khi mình còn rất thích trêu đùa khán giả của mình.

Thú thực mình cảm thấy thực sự phấn khích khi bị ai đó đánh giá thấp hay càng cảm thấy sung sướng khi có người nói với mình rằng mình sẽ không làm được thì mình như được tiếp thêm động lực rất nhiều vậy. Mình không nói ra ở đây để tự hạ thấp mình nhưng cũng may tư duy “underdog” là 1 phần thuộc về con người mình với mọi việc mình làm trong cuộc sống này vậy. Chẳng hạn khi xem 1 trận bóng đá, mình sẽ luôn muốn cổ vũ cho đội nào có nhiều yếu tố hơn so với đối thủ và chắc chắn cái thua bởi đối thủ của họ quá mạnh hay toàn hàng tuyển (chính vì vậy mình rất thích xem bóng đá Việt Nam). Mình thấy tư duy “underdog” này hay đấy chứ, thậm chí kết hợp với tư duy changemaker ở trên, nó khiến mình trở thành 1 “underdog” nguy hiểm hơn bao giờ hết. Các bạn thấy cách tư duy kiểu đó như thế nào, cho mình biết với thẻ tag **#danghnnunderdog** trên facebook nhé, mình sẽ đọc ý kiến của các bạn xem như thế nào!

CHƯƠNG 8 : BIẾT GIỚI HẠN SỰ QUAN TÂM MỖI NGÀY

Khi nhắc đến tiêu đề chương này thì mình đột nhiên nghĩ tới cuốn sách hay nhất mình đọc từ trước tới giờ là cuốn “Nghệ thuật tinh tế của việc đểch quan tâm” cuốn sách mình cũng đã làm thêm audio book trên youtube. Phải nói mình khá hài lòng với nội dung được trình bày trong cuốn sách này, ai chúng ta sinh ra cũng được trời ban cho một lượng quan tâm hữu hạn và câu hỏi đặt ra đó là chúng ta nên sử dụng lượng quan tâm ấy như thế nào, bạn nên quan tâm tới thứ gì và không quan tâm tới thứ gì. Ví dụ các bạn đang đọc cuốn sách “Giới tiếng Anh không phải là tất cả” này do mình viết, tức là bạn đã và đang dành sự quan tâm của bạn cho cuốn sách này và điều đó đối với mình hết sức quý giá. Nếu một ai đó nói với bạn rằng người ta chẳng quan tâm tới thứ gì hết thì người này đang nói dối, bởi theo một cách tự nhiên, ai trong chúng ta cũng sẽ dành sự quan tâm của mình cho một thứ gì đó trong cuộc sống. Thế nên khi nói về nghệ thuật tinh tế của việc đểch quan tâm, chúng ta nên nghĩ tới việc tiết kiệm sự quan tâm của mình bằng cách quan tâm có chọn lọc, tức là biết nên quan tâm về điều gì và không quan tâm về điều gì. (hơi khó hiểu nhỉ, bạn đọc lại câu vừa xong nhé!)

Đáng tiếc là người trẻ chúng ta đang có quá nhiều mối bận tâm vô nghĩa, nhất là với sự phát triển kinh khủng khiếp của internet bây giờ, thực sự quá dễ dàng để bạn phung phí sự quan tâm của mình hơn bao giờ hết. Với chỉ 1 cái click chuột, bạn sẽ biết được hôm nay Sơn Tùng MTP đi dự sự kiện mặc quần áo màu gì, hay người mẫu Ngọc Trinh đã chịu chi cho mua sắm như thế nào, gia đình người nọ ở Nghệ An đang lục đục vì tranh chấp tài sản, hay hôm qua cổng Nhạc viện có kẻ quỳ gối dưới mưa vì tình,... Tất cả những thông tin tương tự như vậy vô tình lấy đi khá nhiều sự quan tâm trong một ngày của bạn mà bạn không hề hay biết. Hãy dừng lại và suy nghĩ một chút, tất cả những thông tin tương tự như vậy, chúng sẽ chẳng hề mang lại cho cuộc sống của bạn bất cứ thứ gì cả. Âu cũng chỉ vì đôi khi người trẻ chúng ta quá nhàn rỗi, thời gian có nhiều mà không biết nên dùng để làm gì, nên lại tìm đến 1 số thứ như vậy để nhét vô đầu. Xã hội của chúng ta bây giờ thật không thiếu gì cách để người trẻ chúng ta vương vãi sự bận tâm vào một số thú vui vô bổ khác như vùi đầu vào game, nhậu nhẹt, rượu chè, cờ bạc, gái gú hay cà phê cà pháo quanh năm ngày tháng... Và bạn ơi, khoan hãy giận mình, cũng sẽ rất “okay” thôi nếu bạn cứ tiếp tục làm những thứ

đó bởi sẽ chẳng một ai sống thay cuộc đời cho bạn được. Nhưng hãy đừng bao giờ than phiền rằng bạn không có được những thứ này thứ nọ, than phiền rằng tại sao bạn lại thiếu may mắn hay không có được cuộc sống tốt như người khác... Cùng thành thực với nhau ở đây một chút, phần lớn thời gian hay phần lớn sự bận tâm của bạn đâu dành ra để phấn đấu cho thứ bạn cố gắng khao khát đạt được. Xin bạn đừng bao giờ đổ lỗi cho số phận thiếu công bằng hay gì cả, tất cả sẽ chỉ xứng đáng với những ai thực sự cố gắng học và làm, kiên trì kiên định bám đuổi mục tiêu của họ theo năm tháng.

Câu hỏi đặt ra ở đây là: Điều gì mới xứng đáng để bạn bận tâm tới? Ai sinh ra cũng sẽ dành sự quan tâm của mình cho một thứ gì đó nên mình luôn cố gắng bịt tai thật chặt với hàng mớ hỗn độn thông tin ngoài kia, sao cho giữ được tâm trí được sạch sẽ bởi chỉ khi đó mình mới có thể tập trung 100% đi trên con đường của mình đã chọn. Mình cũng chẳng dám khẳng định con đường mình đi là đúng hay sai nhưng mình hiểu rằng sự quan tâm cũng mình cũng chỉ rất hữu hạn. Người trẻ mình cũng hay bị phân tâm bởi ý kiến của mọi người xung quanh quá nhiều mà lại quên mất rằng, người đầu tiên chúng ta nên nghe và tham khảo ý kiến đầu tiên là bản thân chúng ta trước. Chỉ cần bạn tin tưởng điều đó là đúng thì hãy cứ mạnh dạn mà dẫn thân trải nghiệm. Cuộc sống này nực cười ở chỗ, người ta thường đi dạy người khác sống như thế nào nhưng có khi ngay bản thân họ cũng chẳng biết sống như thế nào mới đúng. Hãy ngẫm lại câu này của mình đi, nó hay lắm đó!

Nói như trên thì không phải chúng ta bỏ ngoài tai hết tất cả những lời góp ý của người xung quanh, mà lời khuyên của mình là bạn hãy tạo ra 1 màng lọc thông tin cho não bộ trước khi tiếp nhận bất kì thông tin nào đó. Đây là một thói quen tiếp nhận thông tin mình rất hay làm đó là dừng lại mấy giây suy nghĩ trước khi quyết định có nạp thông tin nào mới vào đầu hay không. Ví dụ có ai đó góp ý với mình hay đưa cho mình lời khuyên thì mình sẽ không tin nó vội, đầu tiên thì mình sẽ nhìn vào chính con người đưa ra những lời khuyên đó trước xem họ là ai, tính cách, phẩm chất người đó như thế nào, họ có những thành tựu gì,... tiếp sau đó mình mới xem xét đến lời họ nói có đáng để mình bận tâm tới hay không? Chúng ta hoàn toàn có quyền được hoặc không tiếp nhận với 1 luồng thông tin mới, nên đừng ngần ngại nói với ai đó nếu bạn cảm thấy mình ổn, và không cần thêm bất kì 1 lời khuyên nào từ họ cả.

Giờ thì các bạn đã hiểu thêm vì sao mình rất ít khi phải là dành thời gian lưu tâm đến bất cứ ai đó không ưa mình hay cố gắng buông những lời cay đắng để cố gắng kéo mình xuống. Thậm chí có đôi lúc mình còn cảm thấy thông cảm cho họ, vì họ phải dành cái sự bận tâm ấy cho mình, dành thời gian để đi ghét hay dìm người khác xuống chẳng phải là cảm giác tốt đẹp gì cho lắm. Mình cũng chẳng muốn dành thời gian nghĩ về cuộc đời của họ tẻ như thế nào thì họ mới phải làm như vậy. Cũng có thể là do họ chưa hiểu thực sự mình đang làm hay thỉnh thoảng họ ghét mình chẳng vì điều gì cả, có khi nhìn cái mặt thấy ghét. Tất nhiên mình cũng muốn bị ai ghét cả, nhưng sống trên đời sao cho vừa lòng tất cả là 1 chiến lược không thông minh chút nào các bạn ạ. Cũng sẽ “okay” thôi nếu có ai đó ghét chúng ta, tốt hơn hết là bạn hãy biết thương và thông cảm những người đó thay vì trách móc vì họ còn phải dành thời gian cuộc đời của họ đi làm như vậy! Có người nào thực sự hạnh phúc phải dành thời gian đi làm những chuyện đó không các bạn?

Mình biết rằng kể cả mình có viết chương này ra đây có dài thêm nữa thì 90% người trẻ các bạn vẫn vung vãi sự quan tâm của chúng ta mỗi ngày mỗi chỗ một ít. Học cách sử dụng mối bận tâm của chúng ta đúng lúc đúng chỗ theo mình nghĩ là điều mỗi người trẻ chúng ta nên tập làm. Hãy biết giữ cho đầu óc mình luôn tỉnh táo, đừng để nó ngồn ngộn bởi mớ hồ lớn những thông tin chẳng liên quan một tí nào tới cuộc sống của chúng ta cả. Cũng như cơ thể mỗi chúng ta vậy, chúng ta ăn thức ăn ngon, bổ dưỡng thì sẽ cơ thể chúng ta sẽ trở nên khỏe mạnh; cách hoạt động của bộ não chúng ta cũng hoàn toàn tương tự, nếu biết chọn thông tin tích cực, những kiến thức hay bổ dưỡng mà nạp vào đầu thì tư duy chúng ta mới có thể thông suốt được. Lời khuyên của mình đó là hãy chơi với những người bạn tốt, tìm đến những cuốn sách, xem video của Dang HNN của mình chẳng hạn (hehe),... Hãy biết tiết kiệm sự quan tâm của chính bạn và giữ cho mình sự tập trung cao độ để học tập và làm việc nhé! Kệ mẹ đời ngoài kia đi các bạn!

CHƯƠNG 9: BIẾT TỪ BỎ NHỮNG MỐI QUAN HỆ “ĐỘC HẠI”

Rồi sẽ đến lúc bạn sẽ học được bài học về các mối quan hệ, người ta sẽ khuyên bạn rằng: hãy biết mở rộng mối quan hệ của bạn với càng nhiều người càng tốt, bởi càng quen biết nhiều thì bạn sẽ càng thành công sau này. Mình sẽ khuyên các bạn ngược lại: ở cái độ tuổi này, bạn hãy biết lọc và bỏ bớt đi những mối quan hệ bạn bè “độc hại”, bởi thời điểm này bạn thực sự thì rất ít mà bè thì chúng ta nhiều lắm. Câu nói “ngưu tầm ngưu, mã tầm mã” hay “gần mực thì đen gần đèn thì sáng” chưa bao giờ sai cả!

Để mình kể cho các bạn câu chuyện này: có 1 chiếc chậu đựng những con cua, mặc dù chúng hoàn toàn có thể dựa vào nhau để thoát ra ngoài được, tuy nhiên kì lạ là, chẳng có con nào làm được điều đó cả. Bởi cứ có 1 con sắp bò ra được khỏi chậu thì ngay lập tức có những con cua khác kéo xuống. Câu chuyện này chỉ mang tính tượng trưng để bạn hiểu rằng, bạn sẽ khó có thể thay đổi được cuộc sống nếu bạn cứ ở trong cộng đồng của những con cua chịu chung số phận là cuối cùng sẽ vào... nôi.

Người ta thường nghĩ tới việc kết nối để có nhiều thêm các mối quan hệ mà thường ít nghĩ tới việc giảm bớt chúng đi để cuộc sống được nhẹ nhàng hơn. Mình hoàn toàn hiểu cái cảm giác phải từ bỏ đi những mối quan hệ, nó thực không hề dễ chịu chút nào cả. Đã ai nói với bạn rằng: bạn sẽ là trung bình của 5 người mà bạn “dành thời gian” với họ nhiều nhất hay chưa? Điều này có nghĩa là nếu 4 người bạn kia của bạn là con vịt thì bạn cũng khó có thể trở thành 1 con đại bàng được. Mỗi lần bạn định sải cánh bay thì 4 con vịt kia sẽ kêu “quạc quạc” để nhắc bạn rằng, bạn cũng cùng một đàn với chúng. Phải nói là khá là đau xót khi mình quyết định từ bỏ đi nhiều những mối quan hệ, trong đó có cả những người mình đã từng chơi rất thân từ trước đó!

Câu chuyện học tiếng Anh là 1 ví dụ rất điển hình cho việc bỏ bớt đi thay vì cứ thêm vào này. Mỗi lần có ai đó hỏi mình nên bắt đầu như thế nào, mình thường khuyên họ rằng: đầu tiên, hãy vứt mình vào 1 môi trường tốt – nơi có những người đang cố gắng mỗi ngày để cải thiện tiếng Anh của họ. Bởi khi bạn dành thời gian với những người có chung một mối quan tâm thì bạn sẽ học và làm chăm chỉ hơn. Hãy thử nghĩ mà xem nếu bạn đang cố gắng học tiếng Anh nhưng lại có những người xung quanh bạn luôn nói với rằng, bạn không học được đâu,

tiếng Anh thực ra không cần thiết hay đầy thặng không có tiếng Anh vẫn chẳng sao cả. Tệ hơn còn có những người ngồi đó than phiền với bạn rằng, đó là 1 môn “khó” không dành cho họ, rồi phải có năng khiếu, phải có tiền đi tới các trung tâm mới có thể học được. Thậm chí 1 số đồng chí còn ngồi đó chê bai tiếng Anh của người khác chẳng ra gì trong khi một chữ tiếng Anh bẻ đôi cũng không biết. Bạn tôi ạ, mỗi giây mỗi phút bạn dành ra như vậy đã vô tình lấy đi khoảng thời gian để bạn có thể tự làm gì đó cải thiện tiếng Anh của mình.

Ở phần cuối của chương này, mình có 1 lời khuyên trong việc thiết lập mối quan hệ mà bạn nên nghĩ tới: đó là tìm được 1 mentor – 1 người dẫn đường chỉ lối để bạn có thể tìm tới khi bạn cần lời khuyên nào đó. Tuy nhiên, trước khi làm việc đó hãy đặt ra câu hỏi tại sao họ lại làm “mentor” của bạn hoặc là bạn có thể mang tới điều gì cho họ? Đây chính là chìa khoá để bạn xây dựng nên 1 mối quan hệ lâu bền, luôn nhớ đó phải là một mối quan hệ 2 chiều. Đừng chỉ nghĩ tới việc bạn có thể lấy được điều gì từ ai đó, hãy nghĩ tới việc bạn có thể cho đi, làm thế nào để giúp được người mà bạn muốn thiết lập mối quan hệ cùng. Thực sự thì họ đang gặp vấn đề gì trong cuộc sống, bạn có thể làm gì để giúp họ giải quyết vấn đề họ đang gặp phải. Việc tìm được 1 mentor “đủ tốt” sẵn sàng giúp đỡ khi bạn gặp khó khăn không hề đơn giản, bởi phần lớn trong số họ sẽ chẳng cần cái gì từ bạn cả đâu bởi chúng ta còn quá trẻ người non dạ. Vẫn chưa có gì to tát lắm, bạn có thể lựa chọn “shadowing someone” – học tập theo ai đó cũng là 1 chiến lược không tồi. Các bạn hãy dành thời gian tìm hiểu thực sự kĩ về người mentor của mình như thế nào, về thành tựu của họ ra sao, về xuất phát điểm hay đặc điểm tính cách... của họ như thế nào. Mình tin rằng bạn sẽ nhận ra nhiều điều thú vị!

Mình chẳng có 1 mentor nào cả, hơi buồn cười nhỉ, có lẽ mentor của mình đó chính là những cuốn sách những bài viết, audio, video trên mạng. Nhưng cũng đừng quá lo lắng khi bạn không có được 1 mentor như ai đó, điều mình muốn nhấn mạnh trong chương này là nhận biết những mối quan hệ độc hại và hãy học cách từ bỏ chúng. Khi tích đủ lượng rồi thì chất sẽ đổi, khi bạn cố gắng từng ngày trở nên tốt hơn, đừng lo bạn không có những mối quan hệ thực sự chất lượng. Hãy bắt đầu thay đổi từ bản thân của mình trước! Chúc các bạn thành công
nhé!

CHƯƠNG 10 : ÔNG TRỜI SẼ KHÔNG CHO AI HẾT TẤT CẢ MỌI THỨ

Có những lúc, mình tự hỏi sao lại tồn tại những đứa nhà vừa giàu, vừa học giỏi, đẹp trai lại có thể kiếm nhiều tiền như vậy. Thật quá hoàn hảo! Cho đến khi mình biết được rằng, thực ra ai cũng có những phần “yếu sinh lý”, mà có thể họ che đậy “khéo” tới mức bạn hay chính bản thân họ cũng không nhìn ra được. Con người sinh ra ai cũng có những điểm khuyết nhất định, sẽ chẳng có một ai là hoàn hảo 100% về mọi mặt cả. Có chẳng bạn đang quá ngưỡng mộ 1 điều gì đó về người này nên mà bạn không nhìn ra được điểm khuyết của họ. Hoặc có thể họ là người biết tận dụng tốt những điểm mạnh khiến người khác không bận tâm tới những phần yếu thế mà họ vốn có. Bạn cũng nên làm như vậy!

Mình vẫn thường trêu đùa khi có cơ hội nói với các bạn trẻ rằng: Sơn Tùng MTP sinh ra có giọng hát hay thế thì mình cũng phải tìm ra điểm gì đó trời cho mà tập trung mà phát triển, mà hoàn thiện chứ. Khi mình nói ra câu này thì thực sự mình nghiêm túc, bởi mình tin rằng chắc chắn mỗi chúng ta sở hữu 1 điểm gì đó vượt trội hơn so với những người khác. Có thể sẽ là thông minh hơn, hay bạn có trí tuệ cảm xúc tốt hơn, hát hay hơn, ngoại hình đẹp hơn,... Việc của chúng ta là tìm cho bằng được thứ đó, rồi tận dụng, rèn luyện phát triển bản thân để hoàn thiện dần những thứ ta vốn có. Muốn tìm được thứ đó thì buộc bạn phải trải nghiệm thực học và làm chứ chẳng thể nào bạn ngồi đó mà nghĩ ra được. Đọc quyển sách “*Chạm tới ước mơ*” của Sơn Tùng MTP các bạn sẽ hiểu rất rõ: tại sao cậu ấy lại có được sự nghiệp tốt như vậy? Cậu ấy hoàn toàn hiểu được cậu có gì, cậu cần làm gì để tập trung phát triển được thứ cậu vốn có. Tất nhiên cũng cần một yếu tố may mắn nữa để trở nên xuất chúng như cậu ấy, tuy nhiên thì chúng ta đâu phải ai cũng muốn trở nên nổi tiếng, hay xuất chúng như Sơn Tùng phải không nào?

Điều đáng buồn mà khá nhiều bạn trẻ chúng ta đang làm đó là hay bị ám ảnh bởi những yếu điểm của bản thân như về ngoại hình, tính cách, điều kiện gia đình hay học vấn... Có những bạn còn lấy đó buồn chán và thiếu động lực phấn đấu. Nhiều bạn inbox tâm sự với mình rằng là “do em lùn quá, em làm việc nhanh chán, em không tập trung lâu được, em không đi học đại học... nên là em thế lọ em thế chai”. Thú thực thì mỗi lần nói chuyện với mấy bạn này, mình chỉ muốn cho vả cho vài cái tỉnh mới thôi!

Ừ thì em lùn quá nhưng em lại học ngoại ngữ rất giỏi (900 điểm TOEIC).

Ừ thì em làm việc nhanh chán nhưng khả năng sáng tạo của em thì không ai sánh kịp.

Ừ thì em không tập trung lâu được nhưng em giải quyết công việc nhanh hơn ai hết.

Ừ thì em không đi học đại học nhưng em đang học ở 1 cái trường to bằng “tổ bố thẳng ăn mày” đó là trường đời đấy thôi.

Nếu các em có đang đọc quyển sách này thì cho anh xin phép lấy mấy câu chuyện của các em làm ví dụ cho mấy bạn khác. Bởi anh hiểu rằng có rất, rất nhiều người ngoài kia vẫn đang tiếp tục làm cái việc khốn nạn này. Đó là quá tập trung vào thứ mà họ không có được tới mức bị ám ảnh, mà quên mất ngoài cái điểm yếu chết tiệt họ đang sở hữu thì họ còn nhiều điểm yếu khác nữa, à quên mất nhiều điểm mạnh khác nữa. Và mình hay bắt kì ai đâu có rảnh tới mức ngồi đó và nghe họ kể rằng, họ mang đầy đủ những đặc điểm của 1 kẻ “loser” ra sao. Cho tới bao giờ các bạn mới hiểu rằng: sẽ chẳng có một ai quan tâm về mấy cái thứ “bullshit” bạn đang khóc như vậy cả, người ta còn mải quan tâm về những thứ “bullshit” khác của họ. **VÌ VẬY, XIN BẠN HÃY ĐỪNG KHÓC... NHÈ!**

Mình vẫn còn nhớ trong suốt 26 năm cuộc đời của mình, người duy nhất khen mình đẹp đó là mẹ của mình. Mình hoàn toàn ý thức được ngoại hình của mình như thế nào, mình cũng sẽ chẳng dùng nó làm vốn tự có được nhưng mình cũng chẳng thèm ngồi đó mà than khóc mãi vì sao mình không có được ngoại hình đẹp như những người khác. Tất nhiên nếu mình mà đẹp thì chết với mình, lúc đó mình sẽ tận dụng nó, mình sẽ “mài” ra để mà ăn chứ. Tiếc là mình không được đẹp cho lắm (haha)! Thực ra thì mình còn khá nhiều điểm yếu khác nữa cũng chẳng ngại kể ra với các bạn như là: ảo tưởng sức mạnh, mình rất hay cáu giận, nóng tính; hay chửi tục, hay da mặt của mình thì nhiều mụn, mình còn tật nữa là rất hay ngắt lời người khác khi giao tiếp... nhưng thế thì sao cơ chứ? Thay vì tập trung vào thứ mình không có, mình hoàn toàn có thể tận dụng những điểm mạnh của riêng mình để làm điều gì đó có ích hơn. Mình lựa chọn chấp nhận bản thân với những khuyết điểm như vậy, để rồi suy nghĩ về thứ mình nên tập trung vào mà rèn luyện mà phát triển. Chia sẻ với các bạn rằng chỉ cần biết rằng tiếng Anh là thứ mình đang có, mình có thể sử dụng nó để học thêm về

chuyên môn của mình thì mình đã đi nhanh hơn rất nhiều so với người khác rồi. Các bạn hiểu ý mình chứ?

Điểm mạnh, điểm mạnh, điểm mạnh... hãy tận dụng nó!

Một lần nữa, nếu vẫn chưa tìm ra được thứ để bạn có thể đặt cược vào đó mà phát triển thì hãy tiếp tục trải nghiệm nhiều hơn để tìm ra nó. Hoặc nếu biết bạn có những gì, nếu may mắn bạn có thể sở hữu thứ gì đó vượt trội hơn người khác thì hãy ý thức để tận dụng nó. Mình cực kỳ nể phục ai đó khi họ ý thức được sự may mắn của họ như sinh ra trong gia đình có điều kiện, có cơ hội đi du học nước ngoài, biết nhiều ngoại ngữ,... để làm thứ họ yêu thích. Hãy nghe mình, hãy biết mình là ai, biết chấp nhận những điểm chưa hoàn thiện của bản thân để dành thời gian còn lại tập trung vào những thứ lợi thế của mình để phát triển. Như Dang HNN mình chẳng hạn, sở hữu 2 tư duy “**changemaker & underdog**” là mình đã chả sợ bố con thằng nào (chẳng có bố con thằng nào sợ mình cả). Quan trọng là mình cảm nhận được mình đang có tất cả những cái đó!

Chương cuối phần 2 này hơi căng nhỉ, hãy giải lao chút nhé! Chúng ta sẽ đi vào phần tiếp theo của cuốn sách nơi mà mình sẽ chia sẻ với các bạn chi tiết hơn về câu chuyện học tiếng Anh của mình. Cảm ơn các bạn vẫn còn tiếp tục ở đây với mình!

PHẦN 3: CÂU CHUYỆN HỌC TIẾNG ANH CỦA MÌNH

Ngày tại thời điểm mình đang viết cuốn sách nói về cách mình học tiếng Anh như thế nào thì Facebook cũng nhắc lại hình ảnh mình đi phiên dịch cho 1 “international wedding” cỡ 4 năm trước. Giật mình nhận ra rằng, mình cũng duy trì việc học Tiếng Anh trong nhiều năm rồi mà mình vẫn không từ bỏ, có lẽ đây là điểm khác nhất của mình với các bạn khác trong quá trình chinh phục ngôn ngữ này. Tiếng Anh như một tình yêu thứ 2 của tuổi trẻ mà phải nhờ nó mình mới có thể ngồi đây mà viết cuốn sách này gửi tới các bạn, và mình quyết định sẽ dành hẳn 1 chương dành cho nó.

**Hình 2. Ảnh đi phiên dịch
cho đám cưới 2014**

Chương 11 : Bắt đầu học tiếng Anh như thế nào...?

Trong suốt thời gian làm kênh "[Học tiếng Anh đường phố](#)", đây là 1 trong những câu hỏi mà các bạn hỏi mình nhiều nhất. Mình cũng cố gắng để trả lời sao cho thoả đáng nhưng thú thực thì tới tận bây giờ, mình vẫn chưa tìm ra được một đáp án chung nào đó để mọi người cùng áp dụng và thành công được. Ngay bản thân mình, mình cũng không chắc là mình bắt đầu học như thế nào? Có thể đã từ là lâu, thậm chí ở cái thời điểm bắt đầu mình cũng không ý thức được mình đã bắt đầu học tiếng Anh như thế. Khi mình đặt câu hỏi này cho nhiều người giỏi tiếng Anh khác thì bất ngờ rằng, mỗi người họ cũng có những câu trả lời hoàn toàn khác nhau, tức là mỗi người bắt đầu theo 1 kiểu. Mình sẽ dẫn ra 1 số điểm chính bạn nên biết nếu bạn nào vẫn còn muốn tìm ra một câu trả lời thoả đáng cho câu hỏi không có một đáp án duy nhất này.

1. Sẽ không tồn tại thời điểm hoàn hảo nào đó để bắt đầu

Vẫn còn rất nhiều bạn tin rằng sẽ có 1 khoảng thời gian nào đó hoàn hảo trong đời, bạn sẽ chẳng cần phải làm cái gì khác ngoài tập trung 100% thời gian cho việc học tiếng Anh này. Quãng thời gian tuyệt vời chỉ ăn với học đó chỉ tồn tại khi bạn còn nhỏ và ở trong vòng tay của bố mẹ mà thôi. Khi lớn lên, bạn sẽ dần hiểu được rằng ngoài thời gian dành cho việc học, bạn sẽ còn có vô vàn mối bận tâm khác nữa. Để mình nói với các bạn điều này: nếu bạn đã trên 18 tuổi mà vẫn cứ lần lữa chần chừ cho việc học, thì bạn của tôi à, thời điểm lý tưởng kia không bao giờ đến đâu. Hãy dừng việc lãng phí thời gian này lại càng sớm càng tốt!

Rất nhiều trong số bạn bè cùng lớp đại học của mình nghĩ rằng: năm nhất không học thì năm hai học, năm hai không thì để tới năm ba, rồi đi thực tập sẽ có nhiều thời gian để học hơn. Cho đến bây giờ ra trường đã mấy năm rồi mà tiếng Anh của họ vẫn ù ù cạc cạc. Nhiều người trong số họ cũng đã nhận được quả đắng khi ngày phải đi làm, tối lại dành thời gian ở các lớp ngoại ngữ mà tiếng Anh vẫn không thể cải thiện được chút nào cả. Cái này cũng dễ hiểu thôi bởi quỹ thời gian của họ bị phân chia cho quá nhiều thứ; hơn nữa câu chuyện học ngoại ngữ đâu phải ngày một ngày hai là xong ngay được đúng không nào? Mình không có ý chê trách một ai ở đây cả mà đơn thuần muốn nêu ra ở đây như 1 bài học xương máu cho các bạn và khuyên các bạn hãy bắt đầu việc học càng

sớm càng tốt. Chẳng ai quan tâm tới việc các bạn bận như thế nào, điều kiện hoàn cảnh của bạn ra sao đâu; họ chỉ biết là bạn không biết ngoại ngữ và đó là 1 điều hết sức thiết thòi đối với bạn. Tin mình đi nó sẽ chẳng còn là lợi thế gì đó nữa đâu, chẳng sớm thì muộn khi các bạn trẻ hơn chúng ta đọc được những dòng này của mình, chúng sẽ lăn ra cười mà rằng: tiếng Anh chứ có cái quái gì đâu cơ chứ!

Học tiếng Anh sẽ khó khăn hơn cho bạn 1 chút ở tuổi này nhưng không bao giờ là quá muộn để bạn bắt đầu lại cả. Có nhiều bạn chỉ vì cái sự “già non” của mình đâm ra chán nản và bắt đầu tìm lý do đổ thừa nào là: bạn quá, nhiều tuổi rồi không học được nữa, hay không tìm được chỗ học phù hợp,... Thậm chí có mấy đồng chí còn sợ tốn thời gian, sai phương pháp, trung tâm không chất lượng nhưng lại lựa chọn không làm gì với tiếng Anh của họ cả. Nực cười thật!

2. Nếu bạn không biết bắt đầu từ đâu thì...

Khi bắt đầu đặt chân lên tới đại học cũng là lúc mình biết, mình nên dành nhiều thời gian cho môn tiếng Anh “quái quỷ” này hơn bao giờ hết. Những năm tháng phổ thông học tiếng Anh với mình như là một cực hình bởi liên tiếp những bài kiểm tra ngữ pháp và ghi nhớ từ vựng. Mình chỉ coi nó như là 1 môn học để được điểm cao chứ không hề nhìn nó như 1 ngôn ngữ dùng để giao tiếp. Cũng có thể điều đó đã ám ảnh mình tới tận sau này, khi lên tới Đại học mà mình vẫn không thể tìm được chút cảm hứng cho việc học dù đã hết sức cố gắng. Quay sang những người bạn của mình thì tình trạng cũng chẳng thấy khá khẩm hơn, đa phần họ chỉ học chống đối cho qua môn mà không hề nghĩ tới việc học tiếng Anh một cách nghiêm túc thực sự. Nhiều trong số họ chọn cách buông xuôi chờ đợi để rồi mất nhiều năm trời không làm gì cả!

Bây giờ nếu có ai đó hỏi mình câu hỏi bắt đầu như thế nào thì mình sẽ trả lời là bắt đầu với bất cứ cái gì đó bạn cảm thấy có ích cho tiếng Anh của các bạn. Quan trọng nhất là bước chân đầu tiên để làm thì con đường phía trước mới dần hiện hữu ra được. Có thể bạn sẽ dành ra khoảng thời gian 15 phút mỗi ngày để học phát âm trước, sau đó tăng dần khoảng thời gian đó lên hoặc đơn giản hơn là tập nghe những video tiếng Anh trên Youtube trước đi ngủ. Đây là nguyên tắc “làm cái gì đó đi” mà các bạn nên áp dụng để bắt đầu bất cứ việc gì,

quan trọng nhất là chúng ta phải hành động trước! Hãy để mình giải thích cụ thể hơn cho các bạn thấy cái sự hay ho của cái nguyên tắc này.

Giả sử một hôm bạn bước vào 1 hiệu sách, tình cờ bạn bắt gặp 1 cuốn sách chỉ bạn cách học tiếng Anh giao tiếp như thế nào. Bạn quyết định sẽ mua về học thử bằng cách bắt đầu nghe audio và tập nói theo. Ngày hôm sau tới lớp, bạn thực hành ngay mấy câu tiếng Anh mới học được với mấy đứa bạn cùng lớp thì bị chê là phát âm hơi kém. Bạn tức lắm! Bạn quyết định lên youtube và tìm thêm những video hướng dẫn để cải thiện dần phần phát âm của mình. Một thời gian sau tiếp tục kiên trì luyện tập, bạn có cơ hội gặp 1 người nước ngoài và thử nói chuyện cùng họ, bạn được họ khen bạn nói tiếng Anh khá tốt. Bạn thấy rất chi là sung sướng và up 1 kiểu ảnh lên facebook để kỉ niệm lần đầu tiên nói chuyện với Tây của mình. Cứ dần như thế bạn luyện tập nhiều hơn và chau chuốt hơn những câu nói của mình, bạn liên tục nhận được nhiều lời động viên, khen ngợi từ những người xung quanh. Bạn quyết tâm hơn bao giờ hết và chia sẻ lại cách học của bạn cho nhiều người khác nữa.

Các bạn vừa đọc qua chính câu chuyện thực của mình kể lại, nó cũng rất bình thường chứ cũng chẳng có gì là to tát cả. Hành trình ngàn dặm bắt đầu từ những bước đi nhỏ bé đầu tiên, chúng ta cần bắt tay vào làm và sau đó tinh chỉnh dần mọi thứ cho tới khi chúng ta tới đích. Chẳng có 1 phương thuốc kì diệu nào đó mang tới cho bạn uống để hôm nay bạn chưa biết chữ nào và ngày mai bạn lập tức trở thành siêu sao tiếng Anh ngay được. Nếu nếu các bạn không biết bắt đầu từ đâu, thì cứ thử 1 cái gì đó bạn nghĩ rằng nó sẽ tốt cho tiếng Anh của bạn thời gian sắp tới. Bạn có thể tham khảo khoá học online “Luyện phát âm và nghe nói cơ bản” của mình tại [đây](https://bit.ly/danghnn3) để bắt đầu: bit.ly/danghnn3. Mình hi vọng cái mini-course này có thể giúp được các bạn một phần nào đó!

3. Bạn cần 1 lý do đủ lớn để duy trì việc học... trong thời gian dài!

Chắc cũng chẳng cần mình nói thì các bạn cũng biết là học ngoại ngữ thì phải học theo kiểu “mưa dầm thấm lâu”, kiên trì học và thực hành trong khoảng thời gian dài thì mới giỏi được. Đó là lý do vì sao bây giờ mình vẫn tiếp tục luyện nghe, luyện nói thêm vì mình thấy tiếng Anh của mình vẫn chưa thực sự đủ tốt, mình muốn khả năng sử dụng tiếng Anh của mình giống như các bạn bản xứ vậy! Có vẻ hơi tham vọng nhỉ, nhưng mình xác định là mình sẽ đi lâu dài với nó. Đó là lý do vì sao rất nhiều người bạn của mình đã ngừng học ở cái tuổi này khi họ bắt

đầu ra trường, có công ăn việc làm ổn định nhưng mình thì không! Có thể nói tiếng Anh là đam mê của mình vậy, sau này có con cái mình cũng sẽ thực hành nói tiếng Anh với chúng các bạn ạ! Mình sẽ quay video để up lên Youtube cho các bạn coi nhé!

Mình không phủ nhận lý do đầu tiên khi mình nghĩ tới việc học tiếng Anh một cách nghiêm túc đó là mình muốn có 1 tương lai tốt hơn: 1 công việc tốt hơn, 1 tấm bằng tốt hơn, kiếm nhiều tiền hơn, đi du lịch nước ngoài cùng với gia đình chẳng hạn. Mình tưởng tượng ra tất cả những thứ đó để tạo động lực trong khoảng thời gian mới bắt đầu mỗi khi cảm thấy chán nản. Nhưng càng về sau, mình lại càng thấy nó thú vị không chỉ bởi những thứ trên mà còn bởi lượng kiến thức mình thu nạp vào đầu bởi chính tiếng Anh của mình. Cũng có thể chính vì nó mà ngày hôm nay mình có thể ngồi đây, viết cuốn sách này cho các bạn đọc. Các bạn có tin hay không, tất cả những thứ mình có ngày hôm nay đều là do tiếng Anh của mình cả! Nên cứ mỗi khi ai đó hỏi mình theo kiểu: “Học tiếng Anh bao giờ thì xong?” thì mình chán chả buồn trả lời, xin được công việc cho 1 công ty nước ngoài là xong, hay có 1 tấm bằng IELTS 8.0 là xong... Với người khác mình không biết nhưng có lẽ với mình đó là chặng đường mà không có điểm đích cuối cùng, có thể học đến cuối đời chẳng hạn! Mình biết khi ai đó hỏi mấy câu này thì đã thể hiện ngay cái sự lười biếng và thiếu kiên trì trong việc học của họ, và như vậy thì cũng khó thành công lắm. Nhiều người bạn của mình ngày xưa nói tiếng Anh vanh vách thậm chí đi du học nhiều năm về, đến giờ hỏi nói lại Tiếng Anh cũng chịu, bởi vì họ có thực hành nói mỗi ngày đâu mà có thể nói siêu như ngày xưa hồi đi học nữa! Nên cũng chia sẻ luôn để các bạn biết là: học kiểu on-off bập bõm thì cũng khó có thể giữ vững phong độ sau nhiều năm tháng!

Giờ mình muốn các bạn tự đặt ra câu hỏi: nếu bạn có thể giao tiếp được tiếng Anh rồi sao, xin được công việc mức lương cao rồi sao, đọc hiểu được quyển sách tiếng Anh rồi sao nữa... Mình tin chắc câu trả lời sẽ cho các bạn nhìn ra được nhiều thứ. Mình sẽ không đánh giá đó là xấu hay tốt bởi mỗi người chúng ta sẽ có 1 mục tiêu học khác nhau, mình mong các bạn có thể đạt được điều các bạn mong muốn. Nhưng học ngoại ngữ là câu chuyện dài hơi, tức là bạn cần có lý do đủ lớn để đi dài được với nó. Đắp thêm lên người thêm 1 cái bằng sẽ

không chứng tỏ bạn là người giỏi như thế nào đâu, chẳng có ai quan tâm cả, xin hãy tin mình!

Hình 3. Hình đi thực hành với Tây ở làng Bác hời còn sinh viên.

CHƯƠNG 12 : PHƯƠNG PHÁP CÓ THỰC SỰ QUAN TRỌNG?

Nói không quan trọng thì cũng không đúng, nhưng với tư duy học ngoại ngữ của mình như ở trên thì chắc các bạn có thể đoán ngay được rằng mình không đề cao phương pháp học là số một (chương sau mình sẽ trình bày rõ cái gì mới thực sự quyết định sự thành công trong việc học tiếng Anh của bạn). Tại sao lại như vậy?

Không quá là khó để bây giờ các bạn lên google và tìm kiếm: cách học tiếng Anh hiệu quả hay làm thế nào để nói được tiếng Anh trong khoảng thời gian ngắn nhất,... Sẽ có tới hàng triệu kết quả hiện lên trước mắt các bạn với đủ các thể loại phương pháp học “uy tín”, được nghiên cứu và phát triển trong nhiều năm bởi hàng ngũ giáo sư “tiếng tăm” trên thế giới. Mình cũng không có đủ khả năng liệt kê tất cả những phương pháp đó ra đây được nhưng mỗi phương pháp đều có cái hay có cái dở của nó để phục vụ **đối tượng người học nhất định**. Chính vì điều đó, các trung tâm Anh ngữ mới đưa ra đủ mọi loại chiến dịch marketing để giải thích vì sao chúng ta nên học theo phương pháp của họ. Mình từng làm một trung tâm tiếng Anh mình hiểu rằng trong 1 lớp có 10 bạn đi học mà chỉ cần 5 bạn thành công được là đã rất tốt rồi, bởi thành công thành công còn phụ thuộc tới 80% người học như thế nào nữa! Bạn có học trung tâm chất lượng đến đâu, thầy muốn dạy mà trò chẳng muốn học thì cũng chẳng đi về đâu cả.

Tiếc là cá nhân mình cũng không sở hữu được 1 phương pháp vi diệu nào đó chia sẻ với các bạn trong chương này, vì nếu thực sự tồn tại một phương pháp thần kì nào đó như kiểu bánh mì chuyển ngữ của Doraemon, thì chắc ai trong chúng ta ít nhất cũng có thể nói được 2 ngôn ngữ trở lên. Việc mình nói ra điều này ở đây không phải để đánh giá thấp vai trò của phương pháp học, mà chính bởi tính kén chọn của nó nên cách duy nhất để biết hiệu quả với bạn hay không thì các bạn phải thử! Mình cũng đã phải thử khá nhiều phương pháp thì mới tìm ra được cách học hiệu quả nhất đối với riêng mình. Nhiều người sợ tốn thời gian không dám thử nhưng họ lại lựa chọn không làm gì cả, cứ như thế thời gian của chúng ta sẽ trôi đi rất lãng phí.

Ví dụ đơn giản nhất mà nhiều người hay tranh cãi về 1 phương pháp có thể kỹ thuật âm thanh tương tự để học từ vựng. Có khá nhiều ý kiến trái chiều về phương pháp này, người thì nói học được những 30 - 50 từ 1 ngày, người thì nói

rằng họ không thể nào nắm từ vựng bằng phương pháp này được. Cá nhân mình thì mình học theo phương pháp này lại cực kỳ hiệu quả, bởi điểm mấu chốt của kỹ thuật này là 1 trí tưởng tượng phải hơi bay bay để gắn được âm thanh tương tự với ý nghĩa của từ vựng. Tất nhiên thì không phải ai trong chúng ta cũng có trí tưởng tượng bay cao và bay xa được, thế nên nói nó hiệu quả với người này nhưng lại không hiệu quả với người khác. Bây giờ thì cũng có nhiều bạn biết sử dụng công nghệ để hỗ trợ cho việc học ngoại ngữ, các bạn thử lên google hoặc xem thêm trên kênh **Học tiếng Anh đường phố** của mình nhé. Thi thoảng thì mình cũng update mấy cái ứng dụng hay ho ở trên đó!

Chung quy lại, mình muốn nói rằng muốn phương pháp nào thì phương pháp nhưng nếu nó không có tính ứng dụng trong những tình huống thực tế thì cũng chẳng để làm gì cả. Đừng quên mục đích của chúng ta học ngoại ngữ để làm gì, có phương pháp tốt sẽ giúp bạn đi nhanh hơn nhưng muốn đi lâu bền thì như mình đã nói, bạn cần 1 lý do đủ lớn. Các bạn hãy thiết lập những mục tiêu ngắn hạn, dài hạn trong thời gian cụ thể để phấn đấu và quyết tâm chinh phục mục tiêu ngoại ngữ của mình. Bạn có thể lựa chọn đi bằng ô tô, xe máy thậm chí là đi bộ nhưng bạn phải biết cái đích đến là ở đâu, tại sao bạn cần phải đến đó thì câu chuyện đi bằng gì sẽ trở nên hết sức đơn giản. Các bạn hiểu ý mình muốn tới ở đây chứ? Vậy thì nếu không phải là phương pháp học thì điều gì mới khiến tiếng Anh của các bạn thực sự “khác biệt”, câu trả lời nằm ở chương tiếp theo!

CHƯƠNG 13 : THỰC HÀNH MỚI CHÍNH LÀ CHÌA KHOÁ!

Người ta có thể nhìn thấy một kết quả rất đẹp là bây giờ mình có thể giao tiếp thoải mái tự tin với người nước ngoài, nhưng cái mà họ không biết là mình đã cắm mặt xuống học và thực hành trong suốt nhiều năm trời trước đó và bây giờ vẫn thế. Tức là họ chỉ nhìn thấy phần nổi của tảng băng trong khi đó phần chìm của tảng băng kia là

những ngày thức khuya dậy sớm không kể đông hè, những lần bị chê cười muốn vứt bỏ đi tất cả, những buổi nói tiếng Anh từ sáng tới chiều tới khàn cả giọng để dẫn tour thực hành tiếng Anh với khách du lịch,... Phải nói là hành trình chinh phục tiếng Anh của mình khá gian nan chứ không đơn giản như nhiều người vẫn nghĩ. Mình không có đủ tiền tham gia các khoá học ở trung tâm hay các câu lạc bộ; không có đến 1 chiếc smartphone để nghe tiếng Anh hay xem youtube mỗi ngày, chưa bao giờ đặt chân tới các nước bản xứ để học mót ngôn ngữ của họ,... và còn nhiều cái không khác không tiện kể ra ở đây! Điều mình tự hào nhất là mình hoàn toàn tự học tiếng Anh bằng cách thử, vấp ngã và tự đứng lên rất nhiều lần trong cuộc hành trình đó. Mình thật chẳng muốn kể tất cả những cái phần khó khăn đó ra vì: ai mà chẳng có những khó khăn tương tự như vậy. Nhưng dù có ở hoàn cảnh nào, mình vẫn tin rằng thực hành mới chính là chìa khoá để chúng ta có thể thực sự trở nên hoàn hảo “practice makes perfect!”.

Mình hi vọng rằng các bạn cũng không quá lạ lẫm khi mình đề cập tới quy tắc “10 000 giờ” để làm chủ 1 kĩ năng nào đó trong chương này. Muốn nói giỏi tiếng Anh hay sao, cực đơn giản, thực hành 10 000 giờ nói liên tục. Cùng mình làm 1 phép toán đơn giản: bạn sẽ luyện khoảng 3 giờ mỗi ngày. Như vậy, sau 1 năm bạn sẽ luyện tập được khoảng 1 ngàn giờ nói; bạn sẽ vẫn cần tới 10 năm thì mới nói tiếng Anh “siêu nhân” được. Đây không phải là 1 con số nhỏ, trung bình mỗi ngày bạn sẽ phải dành ra 3 tiếng để luyện kĩ năng “nói” trong 10 năm liên tiếp. Con số 10 ngàn giờ này được đề cập trong rất nhiều cuốn sách, bạn có thể tin hay không tùy ở bạn! Với mình thì con số này sẽ là 1 con số tượng trưng cho điểm mấu chốt là: **bạn muốn giỏi cái gì thì bạn phải dành thời gian để làm cái**

đó. Có thêm một điều lưu ý với các bạn là muốn giỏi thực sự thì không phải chúng ta cứ dành thời gian làm đi làm lại một việc là được, nếu như thế thì chúng ta chỉ giỏi đúng cái việc đó mà thôi. Giả sử nếu các bạn mà phát âm sai ngay từ đầu, mà cứ mang cái sai đó luyện tập đi luyện tập lại gần ấy thời gian thì đó thực sự là thảm họa. Các bạn nên nghĩ tới việc luyện tập có chủ đích, tức là ngoài mức độ thường xuyên thì ta cần nhận biết được sự tiến bộ của mình thông qua phản hồi, đóng góp ý kiến của những chuyên gia hay những người đi trước. Về khoản nghe nói tiếng Anh này thì tốt nhất bạn hãy dành thời gian thực hành thật nhiều với các bạn Tây và hỏi họ trực tiếp xem họ có hiểu bạn nói gì không, họ thấy tiếng Anh của bạn cần cải thiện thêm gì. Mình nghĩ cách đó là trực quan nhất chứ đôi khi góp ý của mọi người xung quanh sẽ hơi “ngu ngu” bởi có những người trong số họ còn chưa nói chuyện với các bạn Tây bao giờ cả.

Còn nói về cách thực hành tiếng Anh thì sẽ có vô vàn cách, trên kênh Youtube của mình, mình đã chia sẻ khá là nhiều cách luyện tập cho các bạn như là: luyện nói một mình với gương, luyện thuyết trình với bạn cùng phòng, đến các câu lạc bộ luyện nói; tập nói chuyện với các bạn Tây ở những khu du lịch, sử dụng app điện thoại nói chuyện với giáo viên bản xứ,... nhiều nhiều cách khác nữa. Cũng phải tùy hoàn cảnh của các bạn để các bạn học và chọn cách thực hành như thế nào cho tốt. Như mình mà cho mình sang Anh, Úc, Mỹ,... ở mấy năm thì tiếng Anh của mình bây giờ ngon lắm rồi! Hãy biết tận dụng tối đa những cơ hội mà các bạn có để thực hành tiếng Anh mỗi ngày nhé các bạn!

CHƯƠNG 14 : GIỎI TIẾNG ANH KHÔNG PHẢI LÀ TẤT CẢ!

Đã có rất nhiều lần mình từng tự hỏi bản thân rằng: tại sao mình lại phải học tiếng Anh? Nhiều khi mình cảm thấy khá là đau xót bởi có thật nhiều những bạn như mình dành tới cả chục năm để học ngoại ngữ mà chưa chắc đã làm nên cơm cháo gì cả. Hãy thử tưởng tượng với cùng khoảng thời gian ấy, nếu bạn dành ra để học tập và rèn luyện những kỹ năng khác thì bản thân mỗi người trẻ chúng ta sẽ trở nên xuất sắc hơn nhiều. Tiếng Anh theo mình chỉ nên được coi là một trong những công cụ để hỗ trợ chúng ta trên bước đường phát triển sự nghiệp, hay theo đuổi niềm đam mê của mỗi người. Lúc đó chúng ta sẽ biết rằng ngoài tiếng Anh sẽ có rất nhiều thứ khác phải chúng ta cần hoàn thiện tùy vào hoàn cảnh của mỗi người nữa. Mình ít khi cố gắng khuyên ai đó học thêm tiếng Anh nếu người ta không hề coi đó là thứ quan trọng. Bạn cũng nên tự hỏi bản thân mình xem mình thực sự muốn gì và tiếng Anh có thể giúp bạn đạt được thứ đó hay không?

Có khá nhiều bạn bè đồng nghiệp của mình dành rất nhiều thời gian (nhiều năm trời) để học tiếng Anh cho thật giỏi, sở hữu bằng cấp chứng chỉ đầy mình. Dòng đời xô đẩy họ trở thành những giáo viên dạy ngôn ngữ này nhưng tiếc rằng đó không phải là công việc mà họ thực sự mong muốn. Mình cũng đã từng nghĩ sẽ phấn đấu học để dạy tiếng Anh cho thật giỏi, và kiếm thật nhiều tiền; nhưng sau một thời gian trải nghiệm làm thử và dạy thử, mình nhận ra rằng mình không hề phù hợp với công việc này. Nếu bạn đang giảng dạy tiếng Anh mà thực sự đam mê nó thì xin chúc mừng bạn, còn nếu nó chỉ là 1 “short-term job” thì lời khuyên của mình là bạn cứ mạnh dạn từ bỏ và dành thời gian tập trung làm cái khác. Điều gì mới là điều khiến bạn thực sự khao khát muốn làm và dành cả 24 tiếng một ngày cho nó.

Khi mình làm kênh học tiếng Anh đường phố cũng thế, khao khát muốn chia sẻ những điều mình biết về học tiếng Anh sao cho hiệu quả khiến mình bỏ qua hết tất cả những nghi vấn về bản thân như: liệu rằng tiếng Anh của mình đã đủ tốt, mình chưa biết gì nhiều về cách edit video, hay mình nên làm content như thế nào để trở nên nổi bật trên youtube,... Tệ hơn lúc ban đầu có khá nhiều những “chuyên gia” trên youtube nhảy vào chê tiếng Anh của mình này nọ trong khi họ không may mắn dành chút thời gian để tìm hiểu xem thực sự thì mình đang

muốn nói điều gì với khán giả. Thời gian đầu thì mình còn hơi bực với những kiểu “negative comment” như vậy nhưng sau này mình hiểu được tại sao họ lại làm như vậy? Mình dành thời gian hơn tập trung vào trò chuyện với người xem, trả lời tất cả những nhận xét của họ, mình nên lắng nghe và tôn trọng những khán giả đã dành thời gian cho mình. Thêm một điều nữa mình nhận ra rằng khán giả chưa chắc đã quan tâm tiếng Anh của mình như nào mà cái họ muốn xem là thấy mình đang ở trong cái hành trình chinh phục tiếng Anh đó và chính như vậy mình đã có thể giúp được họ. Mình nghĩ rằng không nhất thiết tiếng Anh của mình phải tới mức hoàn hảo (như 1 người bản xứ) thì mình mới bắt đầu làm video chia sẻ với cộng đồng của mình.

Mỗi người chúng ta nên chọn được những lĩnh vực ta quan tâm và dành thời gian nghiên cứu, tìm hiểu sâu để nắm được phần tiếng Anh trong lĩnh vực của mình. Bây giờ mà ai đó đưa cho mình rằng thử đọc 1 cuốn sách tiếng Anh về sinh học hay vật lý,... thì có lẽ mình chịu. Nhưng nếu đó là những cuốn về kinh doanh hay phát triển cá nhân thì mình sẵn sàng vì toàn bộ thời gian trước đó mình dành ra để học và tìm hiểu về những kiến thức đó. **Thực tế là bạn có giỏi tiếng Anh thế nào đi chăng nữa nhưng nếu không có tư duy trong việc học và làm thì cũng chưa nói nên điều gì cả.** Mỗi lần mình thấy ai đó có chút ngoại ngữ và bắt đầu sinh bệnh “tự cho mình những đặc quyền” hơn những người khác thì mình cảm thấy khá là bực bội. Mình xin mấy bạn nếu thấy mình đủ giỏi thì hãy giữ yên lặng, nếu không giúp đỡ được ai đó thì cũng đừng buông những lời cay đắng khiến người ta mất đi động lực phấn đấu và vướn lên trong cuộc sống. Việc chúng ta nên làm là ngậm miệng và tập trung vào làm những thứ mà các bạn yêu thích, xin đừng mất thời gian ngồi đó đánh giá người khác vì bạn không sinh ra trong hoàn cảnh của họ. Với cả về tiếng Anh bạn có thể hơn họ nhưng trong những lĩnh vực khác thì chưa chắc bạn có thể bằng người ta đâu mà ngồi đó mà phán xét.

Nếu có thể các bạn hãy dành thời gian nói chuyện với các anh chị đang làm việc với các bạn Tây các bạn sẽ rõ, chưa chắc các bạn đã cần giỏi tiếng Anh như giáo viên tiếng Anh của các bạn mới có thể làm được việc với các bạn người nước ngoài được! Ai trong chúng ta đều rất thích khi nghe về việc kiếm thật nhiều đô-la nhờ vào ngoại ngữ nhưng nó còn phụ thuộc rất nhiều vào kiến thức, kinh nghiệm, kĩ năng làm việc của bạn đến đâu nữa. Ngay kể cả những công việc đòi

hỏi tính chuyên môn như giảng dạy tiếng Anh chẳng hạn nếu bạn không có kinh nghiệm đứng lớp nhiều hay có phương pháp truyền đạt tốt thì doanh nghiệp cũng cho bạn “out” trong vòng 1 nốt nhạc.

Chương 14 này mình viết ra không phải để phủ nhận vai trò quan trọng của ngoại ngữ bởi nếu có vốn ngoại ngữ tốt bạn sẽ có rất nhiều cơ hội để tận dụng phát triển. Mình đã đọc không biết bao nhiêu nhận xét của anh chị đi trước nói rằng họ ước họ có thể học ngôn ngữ này sớm hơn, hay họ đã để tuột mất nhiều cơ hội chỉ bởi vì cái ngôn ngữ “chết tiệt” ấy. Đọc đến chương này cuốn sách này của mình thì bạn cũng thừa hiểu ý của mình rằng ngoài tiếng Anh ra thì bạn sẽ còn phải tích lũy thêm nhiều thứ khác nữa. Vậy nên hãy xác định học ngoại ngữ là câu chuyện dài hạn và duy trì học nó mỗi ngày. Hãy để tiếng Anh như 1 phần kết hợp với chuyên môn của bạn để giúp bạn trở thành 1 kỹ sư hay 1 người làm kinh doanh rất giỏi. Các bạn có thể thấy ngay rằng tiếng Anh đã giúp mình rất nhiều trong việc xây dựng lên 2 kênh Youtube để chia sẻ những kiến thức bổ ích tới với các bạn. Và nó sẽ còn giúp mình rất nhiều trong khoảng thời gian sắp tới nữa...

PHẦN 4: TƯ DUY DÀI HẠN TRONG VIỆC HỌC VÀ LÀM

Trong phần cuối của cuốn sách này mình sẽ viết thêm về phần tư duy trong việc học và làm của cá nhân mình. Mình muốn chia sẻ với các bạn những điều mình suy ngẫm bấy lâu nay và đem nó ra đây để bàn luận với các bạn. Để nói rằng nó đúng hay nó sai thì rất khó vì mỗi anh em mình sẽ có cách nhìn hoàn toàn khác nhau hình thành nên cuộc sống của mỗi người cũng sẽ khác. Phần 4 này sẽ tập trung chia sẻ với các bạn những điều mình tâm đắc nhất trong những năm tháng qua và những điều mình muốn tiếp tục làm trên chặng đường ở phía trước.

CHƯƠNG 15 : TIỀN KHÔNG NHỮNG QUAN TRỌNG MÀ CÒN RẤT QUAN TRỌNG

“Tiền đối với tao không hề quan trọng!”. Đây chắc là câu nói mà chúng ta nghe được nhiều nhất từ mọi người xung quanh, nó như là 1 chân lý cho rằng tiền không thể nào mua được hạnh phúc, không mua được tình bạn chân thành... và nhiều những giá trị tinh thần khác nữa. Mình không phản đối, và theo đuổi cách sống kiếm càng nhiều tiền càng tốt cũng không phải là cách mình chọn. Nhưng nói ra được câu nói tiền không quan trọng này sẽ có hai kiểu người: một là những người có rất nhiều tiền và hai là những người chẳng có 1 đồng nào cả. Đáng tiếc những người mình gặp trong đời thường thuộc kiểu thứ hai, tiền với họ không quan trọng nhưng họ vẫn phải nai lưng ra làm việc để kiếm tiền hàng ngày, thậm chí chấp nhận làm những công việc mà họ không hề yêu thích.

Không ít lần mình nhận được những câu hỏi từ các bạn trẻ rằng sinh viên có nên đi làm thêm hay không? Rất nhiều ý kiến trái chiều khác nhau, với mình câu trả lời sẽ cực kỳ đơn giản: cũng còn tùy, phụ thuộc vào chính điều kiện hoàn cảnh của bạn như thế nào nữa. Khá là chung chung nhỉ? Thời đi học mình cũng tranh thủ đi làm thêm nhiều công việc khác nhau để trang trải cuộc sống, đó là cách mình lựa chọn để đỡ dần bớt khó khăn cho bố mẹ và tích lũy thêm kiến thức cho riêng mình. Nhưng đó là bởi vì nhà mình cùng 1 lúc bố mẹ phải nuôi 3 anh em mình ăn học chứ nếu nhà có điều kiện hơn chút, mình sẽ dành thời gian để học thêm ngoại ngữ, đi thực tập chuyên ngành ở các công ty, tham gia các hoạt động ngoại khóa... hay đơn giản là dành thời gian trải nghiệm điều mà mình thấy thích. Cái chính là trong khoảng thời gian một ngày, ngoài những lúc đi học

trên lớp khoảng 3 - 4 tiếng, thời gian ngủ 6 - 8 tiếng thì thời gian còn lại bạn sẽ dành để làm gì. Chính 12 tiếng còn lại bạn làm gì sẽ cho thấy bạn là ai, và bạn có thể làm được gì. Với những bạn có điều kiện tài chính tốt thì chắc mình chẳng cần nói, họ sẽ có nhiều lựa chọn để học và làm hơn, ví dụ sẽ tập trung cải thiện những kỹ năng mình còn yếu thay vì phải đi làm những công việc tốn thời gian khác để trang trải cuộc sống. Đây chính là lý do tại sao mình nói rằng tiền rất quan trọng trong khoảng thời gian này, bởi cái chính bạn sẽ có thêm thời gian hơn nữa để trải nghiệm và dành cho những thứ bạn đam mê chứ không phải bán đi thời gian tuổi trẻ của mình với giá rẻ!

Đừng bao giờ quên rằng tiền mất đi thì các bạn có thể kiếm lại được nhưng nếu thời gian đã trôi qua thì bạn sẽ không thể nào lấy lại được nữa. Nhất là các bạn hãy học cách tiết kiệm trong khoảng thời gian đó, từng đồng các bạn tiết kiệm được là từng đồng các bạn kiếm được. Khi tiết kiệm được tiền rồi thì nghe mình hãy tìm cách đầu tư cho bản thân. Đừng nghĩ nó là gì quá phức tạp và to tát, chỉ đơn giản là bỏ thêm tiền để học thêm những kiến thức mới hay kỹ năng mới như học thêm ngoại ngữ, mua thêm sách về đọc, tham gia các khóa học ngắn hạn, hay đi đến những vùng đất mới... Đầu tư vào trí tuệ là 1 loại đầu tư dài hạn và mình đảm bảo tỷ suất ROI (tỷ suất hoàn vốn đầu tư) sẽ luôn dương. Lựa chọn không làm gì cả hoặc dùng tiền đi làm cả năm trời chỉ để mua thêm một món đồ gì đó thật “ngầu lòi” thể hiện với bạn bè là cái gì đó rất ngu xuẩn. Tất nhiên nếu đó là 1 khoản đầu tư để bạn có thể phát triển thêm nữa thì xin cứ tự nhiên, còn xin hãy tin mình, tiết kiệm tiền lại và học cách tiêu nó sao cho hợp lý là kỹ năng không phải ai cũng làm tốt được. Nhiều người lựa chọn cứ mua thật nhiều thật nhiều những món đồ không thực sự cần thiết với họ. Nếu sau này bạn đủ tốt, những món đồ đắp vào người kia bạn có thể mua rất nhiều, thậm chí nếu là những đồng tiền xương máu của bạn kiếm ra bạn còn biết cân nhắc kỹ lưỡng nữa. Khi mình mua được chiếc Iphone 7 mình mình đang dùng thì mình đã có khả năng mua được 10 cái như vậy. Bài học xương máu đây này: **Đừng đi làm tiết kiệm mãi để chỉ để mua 1 con Iphone 7 rồi lại hết tiền như thế thì uổng lắm.** (Đừng cười mình, ngày xưa con Iphone 7 nó to lắm đấy!)

Đã từ rất lâu mình đã không còn tin vào câu chuyện “Một ngôi nhà tranh, hai trái tim vàng” nữa, nếu là mình thì mình sẽ bán tim vàng để mua thêm kiến thức và trải nghiệm nhiều hơn. Trong tất cả mọi việc nếu chúng ta có “back up” tốt về

tài chính thì chúng ta làm gì cũng sẽ thuận lợi và nhanh chóng hơn. Khi có nhiều tiền hơn quan trọng nhất là bạn sẽ có nhiều thời gian hơn và sẽ rất tuyệt vời nếu bạn biết tận dụng thời gian quý giá đó cho những thứ các bạn đam mê và khao khát. Theo mình thì thời gian chính là tài sản lớn nhất với mỗi người trẻ chứ không phải số tiền bạn đang có trong tài khoản ngân hàng là bao nhiêu! Mình sẵn sàng đánh đổi tất cả những gì mình có ngày hôm nay để quay lại thời điểm năm mình 18 tuổi, chắc mình sẽ gây dựng lại tất cả mà không tốn nhiều thời gian đến như vậy. Xin các bạn hãy biết quý trọng từng giây phút của tuổi trẻ, tương lai của bạn sau này phụ thuộc rất nhiều vào những việc các bạn đang làm ngày hôm nay và **chính thời gian mới nên được xem là tài sản quý giá nhất của người trẻ như anh em mình.**

“Hỡi thanh niên, hãy bán cho tôi một năm tuổi trẻ, tôi sẽ trả cho bạn một tỉ đô xanh” – Cố Thủ tướng Lý Quang Diệu.

Quay trở lại câu chuyện kiếm tiền, mình luôn xem đó như 1 trò chơi trí tuệ đòi hỏi mỗi chúng ta cần sở hữu nhiều kĩ năng khó. Mỗi người sẽ chọn cách chơi khác nhau, Dang HNN mình sẽ chọn cách cho đi thật nhiều, tạo ra thật nhiều giá trị để giúp một đối tượng khán giả nhất định, sau đó dành thời gian lắng nghe và tìm ra phương án giải quyết tốt nhất cho họ. Mình thì có một niềm tin sâu sắc rằng **chỉ cần ta đặt cái tâm trong việc trao đi những giá trị đến với cộng đồng thì cộng đồng sẽ không bao giờ để chúng ta thiệt thòi cả.** Quan trọng nhất là trong những năm tháng qua mình đã biết được rằng đâu sẽ là con đường tốt nhất để mình đến với thành công sau này mặc kệ thiên hạ có nói gì. Thời điểm này nếu như mình chưa đủ tốt thì mình sẵn sàng quay trở lại đi làm thuê cho 1 doanh nghiệp nào đó trong khoảng 1 đến 2 năm; sau đó mình sẽ lại “build” một cái “business” tiếp theo của riêng mình. Tiền không những quan trọng mà còn rất quan trọng đối với chúng ta thời điểm này. Tiêu tiền của người khác thì rất dễ cho đến khi bạn bắt đầu biết kiếm những đồng đầu tiên dựa trên chính sức lao động của bản thân mình. Dù sao thì mình chúc các bạn may mắn...!

CHƯƠNG 16 : TƯ DUY CỦA MÌNH KHI NÓI VỀ ĐAM MÊ

Tự đánh giá thì mình là một người khá là đam mê trong tất cả mọi việc mình làm. Mỗi khi xác định làm bất kì một việc gì là mình sẽ cố gắng tập trung cao độ để làm cho nó ra ngô ra khoai chứ không bao giờ muốn chỉ làm hời hợt cho có. Tuy vậy nhưng cứ mỗi khi ai đó nói về hai chữ đam mê với những kiểu câu hỏi như: đam mê của bạn là gì, làm thế nào để tìm ra đam mê hay làm video trên youtube có phải đam mê của mình không thì mình lại cảm thấy khá là khó có câu trả lời rõ ràng cho họ được. Mình sẽ chia sẻ cách mình tiếp cận khi nói về đam mê để các bạn có thể xem xét nếu như vẫn còn đang đau đầu với câu hỏi liên quan đến đam mê như vậy.

1. Hành trình tìm kiếm đam mê...

Đầu tiên chúng ta cần khẳng định với nhau 1 điều rằng: **bạn không thể nào ngồi đó mà ngẫm ra đam mê của mình được.** Trong thời gian nói chuyện với các bạn mình thấy điều thú vị nhất là các bạn luôn nói về đam mê với một thứ gì đó nhưng lại chưa bao giờ động tay làm thử cả. Các bạn có đọc bao nhiêu cuốn sách, có nghe bao nhiêu người nói về đam mê này nọ nhưng nếu không trải nghiệm và làm thực thì không thể nào tìm ra thứ thực sự bạn yêu thích được. Quan điểm của mình về hành trình tìm ra đam mê rất đơn giản đó là bạn cứ làm thử đi, giống như đặt tất cả các món ăn lên bàn, bạn phải thử từng món thì mới biết món nào ngon món nào không đúng không nào? Khi chia sẻ quan điểm của mình về cách tìm ra đam mê như vậy thì có khá nhiều người phản đối cho rằng như thế thật mất thời gian bởi nếu thử mãi mà vẫn không tìm ra được đam mê thì sao? Cũng có lý, cho đến khi mình biết rằng mấy người này sợ tốn thời gian để trải nghiệm nhưng họ lại dành quãng thời gian quý giá ấy cho những thú vui khác. Mạng xã hội bây giờ đã không quá khó để vào facebook hay instagram của một người để xem họ đi đâu làm gì. “Thả trôi bản thân” là một trong những cách những người này thường làm, họ chọn ngồi đó sợ sệt đủ thứ và không dám sống với niềm đam mê của chính họ. Mà thực ra thì họ cũng chẳng biết mình đam mê cái gì nữa, bởi cứ mỗi khi ai động đến hai chữ này họ lại xù lông và không dám chấp nhận sự thật rằng: họ không có một đam mê nào hiện hữu nào cả.

Còn với tất cả những người có niềm đam mê chính đáng khi mình gặp và hỏi họ về câu chuyện tìm ra đam mê như thế nào thì đó lại là một cái gì đến với họ rất tự nhiên như những câu chuyện cổ tích vậy. Đó có thể là tình cờ một ngày nọ, anh chàng **Nót** đến nhà một người bạn thân chơi và bắt gặp chiếc guitar lần đầu tiên, anh ta thấy khá là “bồ kết” với âm thanh của nó. Chàng **Nót** quyết định sẽ hỏi mượn cây guitar về nhà để tự tập qua những video trên Youtube, và sau thời gian hấn bồng có cảm tình đặc biệt với bộ môn guitar này. Say mê luyện tập trong nhiều năm trời, bây giờ hấn cũng là một tay guitar có tiếng đi biểu diễn ở khắp các show, phòng trà,... ở Hà Nội. Với hấn bây giờ, mỗi ngày mà không động vào guitar là hấn lại không chịu được, hấn còn tâm sự là nhiều khi còn thấy quý trọng cây đàn hơn cả bạn gái của hấn nữa. Hay có cô nàng **Mun** kia nghiện sách từ lúc nhỏ, cứ mỗi thời gian rảnh nàng ta lại dành tiền lang thang ở các hiệu sách trên phố Cổ. Cứ mỗi lần đến với sách là một lần nàng ta được bước chân vào 1 thế giới hoàn toàn khác của những câu chuyện hay, những góc nhìn mới... Cho đến một ngày, **Mun** ta quyết định chia sẻ những điều nàng học được từ sách qua những bài viết và video trên trang blog cá nhân của mình, mọi người dần biết đến nàng **Mun** nhiều hơn và tự dưng **Mun** lại có đam mê viết lách lúc nào không biết. Hơn ai hết cô nàng **Mun** đã được thỏa mãn cái khao khát đọc và viết ra những điều hay ho mà nàng ta suy ngẫm.

Câu chuyện của chàng **Nót** và nàng **Mun** chỉ là hai ví dụ điển hình cho việc tìm ra niềm đam mê của họ. Còn nhiều nhiều những câu chuyện về đam mê khác mình không tiện để kể ra ở đây, nhưng mình nghĩ rằng hướng tiếp cận với câu chuyện tìm ra đam mê của chúng ta nên là như vậy. Đối với bản thân mình việc viết cuốn sách hay làm những video cũng là 1 phép thử đối với bản thân mình xem, mình có thực sự thích đam mê viết lách và làm video chia sẻ hay không? Mình đã từng nghĩ mình đam mê với việc giảng dạy nhưng sau thời gian trải nghiệm thì mình lại thấy không phải. Mỗi người chúng ta sẽ không chỉ có một mà có nhiều đam mê khác nhau, ở mục tiếp theo mình sẽ nói như thế nào mới là đam mê thực thụ?

2. Như thế nào mới là đam mê thực thụ?

Hãy nhớ về những lúc còn nhỏ bạn vui sướng như thế nào khi được chơi với những đồ chơi bạn yêu thích, bạn sẽ khóc toáng lên ngay lập tức khi ai đó ngăn không cho bạn chơi với những món đồ đó nữa. Cảm xúc vui sướng ấy chỉ được

vài ngày, sau đó thì bạn lại thích thú với một món đồ chơi khác mẹ mới mua. Nhiều trong số chúng ta khi nói về niềm đam mê gần giống như vậy, hôm nay ta có thể nói đam mê cái này, ngày mai ta lại nói đam mê cái khác. Và theo mình chỉ với một thời gian ngắn thì đừng vội coi đó là đam mê của bạn, đam mê nên được xem là thứ gì đó bạn sẵn sàng theo đuổi trong nhiều năm tháng chứ không phải câu chuyện nay chán mai bỏ. Hơn nữa, cuộc sống không phải lúc nào cũng dễ dàng để bạn cứ thế mà theo đuổi những gì mình yêu thích, đôi khi để theo đuổi đam mê thậm chí còn đòi hỏi bạn phải hi sinh rất nhiều thứ, rồi sự phản đối từ gia đình hay mọi người xung quanh nữa. Nếu bạn quá dễ dàng từ bỏ một điều gì đó chỉ vì bất cứ ai đó hay điều gì ngăn cản thì theo mình đó vẫn chưa được gọi là đam mê hay khát khao của bạn.

Cũng phải nói tới một sự thật ở Việt Nam là có nhiều rất nhiều trong số chúng ta không được phép lựa chọn để sống với đam mê của mình. Thế hệ trước cũng cố gắng phớt lờ trò chuyện khi người trẻ đề cập tới những đam mê ấy – những thứ hầu hết họ coi là nông nổi và khờ dại. Điều này cũng không quá khó hiểu vì đa phần chúng ta vẫn còn được nuôi trong một môi trường không khác nhiều so với sở thú, chính việc yêu thương mù quáng từ gia đình đẩy chính ta vào vị trí khá là yếu mềm trong việc tự quyết định điều gì đó trong cuộc sống. Nếu chúng ta theo đuổi đam mê mà thành công thì không sao, nhưng nếu mãi không làm nên trò chống gì thì sẽ bị chỉ trích và cho rằng bạn là một kẻ thật bại thảm hại. Thêm một lần đau như vậy khiến các bạn trẻ càng trở nên e dè hơn và chấp nhận đi theo con đường mà tận sâu trong tim họ không hề mong muốn. Đã không ít lần mình dành thời gian trò chuyện với những bạn trẻ và nhận ra sự hối tiếc trong ánh mắt của những bạn ấy, nỗi lo sợ bị người khác đánh giá, sống khép mình không muốn chia sẻ với bất kì ai khiến mình cảm thấy mình thực sự nên làm điều gì đó cho họ. Mình đã từng là một trong những đứa trẻ như vậy và cũng may mắn bây giờ mình có thể sống một cuộc đời mà mình muốn. Nếu bạn muốn hỏi câu hỏi thế nào thì câu trả lời ở mục 3 này!

3. Có những thứ còn quan trọng hơn cả đam mê?

Nếu bạn theo đuổi đam mê mà bạn không có tiền hoặc vẫn đang phải dùng tiền của người khác thì tạm dẹp cái đam mê của bạn sang một bên mà tự lo được cho bản thân bạn trước đã. Đừng khoắc lác với mình, hãy trở nên thực tế chút, bạn vừa có thể đi làm để nuôi cái mồm mà vẫn có thời gian để theo đuổi đam

mê chết tiệt kia của bạn. Nhiều người tìm cách để đổ lỗi nào là không có điều kiện tài chính, bố mẹ hay bất cứ thứ gì ngăn cản sẽ càng cho thấy sự bấp bênh ở chính trong con người của bạn. Nếu bạn không thực sự quyết tâm và đánh đổi bằng bất cứ giá nào thì bạn cũng quên câu chuyện đam mê đi vì người khác đâu có thể ở mãi đó mà chăm sóc cho bạn được. Nếu có thể thì hãy nghĩ về việc có thể tự kiếm tiền để nuôi sống bản thân trước đã, nếu giỏi hơn thì kiếm tiền được từ chính đam mê của mình thì càng tốt.

Sẽ không quá khó để tìm thấy những bạn trẻ vừa rất thành đạt trong sự nghiệp lại vừa có thể theo đuổi đam mê ngay từ khi còn trẻ, nhiều trong số họ còn kiếm được rất nhiều tiền từ việc chia sẻ niềm đam mê của họ với mọi người xung quanh nữa. Mới đây thôi mình biết có một anh chàng đam mê giày khủng khiếp, trong nhiều năm trời bạn ấy sưu tập rất nhiều những đôi giày khác nhau (có những đôi bạn mua về không đi mà chỉ để trưng bày) và giờ thì bạn ấy cũng có hẳn một shop giày lớn ở Hà Nội. Hãy học hỏi những người như vậy, mình khuyên bạn nghĩ tới chuyện hãy kiếm tiền để nuôi sống được bản thân trước đã, sau đó các bạn muốn đam mê gì thì đam mê. Sống theo kiểu bất chấp theo đuổi đam mê làm ảnh hưởng tới cuộc sống người khác là điều chẳng hay ho một chút nào. Hơn nữa thì thời đại Internet bây giờ sẽ không quá khó để có thể kiếm tiền từ niềm đam mê của bạn đâu. Mình đang kiếm tiền từ chính đam mê của mình đó thôi, đó là định hướng sống mình đang theo đuổi, nhưng đam mê không thôi thì chưa đủ các bạn ạ. Nó sẽ còn phụ thuộc rất nhiều vào lĩnh vực bạn đam mê là gì, kĩ năng của bạn giỏi đến đâu, người ta có sẵn sàng trả tiền cho thứ bạn đam mê không? Hãy tưởng tượng bạn đam mê ca hát và liên tục khẳng định bản thân bằng giải thưởng từ những cuộc thi lớn thì cuộc sống lúc đó chẳng rất tuyệt vời hay sao!

Mình sẽ kết thúc chương 16 này ở đây, nếu các bạn quan tâm thêm về đam mê mình có thể giới thiệu cho các bạn đọc thêm 2 quyển sách "[Chạm tới Giấc mơ](#)" của Sơn Tùng MTP hoặc "[Kĩ năng đi trước đam mê](#)" của tác giả Cal Newport. Mình hi vọng các bạn sẽ có được nhiều góc nhìn hơn về đam mê hơn khi tiếp cận những cuốn sách này.

CHƯƠNG 17 : MÀN BÍ MẬT SẼ DẪN ĐƯỢC HÉ MỞ

Mình có một sở thích khá kì lạ đó là lục tìm những nguyên do dẫn đến thành công của một người nên mình ít khi bị những hào nhoáng về thành công của ai đó ảnh hưởng. Hầu hết những người này đều có một điểm chung hết sức thú vị đó là họ là những người rất yêu công việc họ đang làm, thậm chí nhiều trong số họ còn bị cho là những kẻ nghiện công việc nữa. Đúng thật là khi chúng ta được làm công việc mà chúng ta yêu thích thì lúc đó không phải chúng ta đang làm việc nữa mà lúc đó ta đang tận hưởng từng phút giây của cuộc sống. Và từ sâu thẳm trong tim, mình thực sự mong muốn các bạn – những người đang đọc cuốn sách này của mình cũng xứng đáng được hưởng một cuộc sống tuyệt vời như vậy.

Có nhiều người hỏi mình rằng làm Youtube có khó không, hay thu nhập hiện tại của mình có đủ sống hay mình dành trung bình bao nhiêu tiếng một ngày để “sản xuất nội dung” trên Youtube? Thực sự mình đã phải từ bỏ làm công việc làm 40 tiếng một tuần để làm 80 tiếng một tuần thậm chí là nhiều hơn thế nữa. Tuy nhiên điều đó vẫn không quan trọng bằng việc mình thực sự “enjoy” toàn bộ quá trình sản xuất những nội dung trên mạng xã hội mặc dù nó sẽ tốn thời gian của bạn một cách kinh khủng. Đó có thể là lý do vì sao mình rất ghét khi nghe ai đó nói về thu nhập “thụ động” theo kiểu không làm mà vẫn có ăn hoặc ai đó tự cho rằng họ có cách làm việc thông minh, không cần tốn quá nhiều thời gian, sức lực mà vẫn có kết quả. Thành thực ra mà nói thì mình chưa thấy ai giàu có thực sự nhờ kiểu thu nhập kiểu thụ động nào như vậy cả. Chắc bởi mình theo trường phái “workaholic” – trường phái của những kẻ nghiện việc nên mình không ưa những người lười lao động cho lắm. Tất nhiên thì mỗi người sẽ tự thiết kế cho mình một phong cách làm việc và học tập khác nhau, với mình thì vươn tới thành công chỉ có 1 con đường duy nhất đó là vừa làm việc thông minh cộng với niềm đam mê và chăm chỉ. Khi bạn có tư duy làm việc như vậy rồi thì mình cam đoan là bạn chẳng sợ cái đích gì nữa sất!

Mình vẫn còn nhớ thời điểm khi mình quyết định làm những video đầu tiên trên youtube vào hồi tháng 10 năm 2016. Lúc đó là thời điểm tăm tối nhất cuộc đời mình khi mình vừa thất bại với start-up đầu tiên, và chuẩn bị tinh thần đi tiếp tục đi làm thuê để trang trải cuộc sống, mình thực sự không hề muốn như vậy

một tí nào cả. Khoảng thời gian trước đó mình còn vừa đi học, vừa đi làm ở 1 công ty và vừa khởi nghiệp trung tâm tiếng Anh nữa chứ. Có những thời điểm mình cày từ 16 đến 18 tiếng một ngày. Đúng là không cái ngu nào giống cái ngu nào, tuổi trẻ nông nổi cái gì cũng muốn làm nhưng lại chưa làm cái gì tới cả. Vậy nhưng mình không hề hối tiếc bất kì điều gì vì dù sao thì lúc đó mình cũng đã cố gắng hết sức. Thậm chí khi nhìn lại quãng thời gian ấy mình còn thấy có một chút gì đó tự hào vì ngoài tiền học phí, thì mình chưa bao giờ ngửa tay xin bố mẹ bất kì đồng nào để khởi nghiệp hay tập tành kinh doanh hay gì cả, tất cả đều do mình tự xoay sở hết. Ở thời điểm viết cuốn sách này, những thành tựu của mình cũng chưa có gì đáng để nói lắm nhưng thế thì sao cơ chứ, biết đâu được sau này mình thành công hơn thì nó sẽ là cái gì đó để các bạn trẻ đọc lại và suy ngẫm.

Quay trở lại với thời điểm của tháng 10 năm 2016, sau quãng thời gian trượt dài với niềm thất vọng về bản thân, quãng thời gian mà chỉ có mình mới có thể tự kéo mình ra khỏi đống sinh lầy lội, mình quyết định bỏ lại dự án khởi nghiệp dang dở để đi làm thuê tại một khách sạn ở khu phố cổ của Hà Nội. Mình chưa bao giờ kể cho các bạn nghe về công việc này nhỉ, mình lựa chọn làm công việc như 1 lễ tân ca đêm phục vụ các bạn Tây từ lúc 10 giờ tối cho đến 7 giờ sáng hôm sau, thời gian ban ngày mình lại tiếp tục tập trung công việc sản xuất những nội dung video trên youtube. Cho tới bây giờ mình cũng chưa thể nào hiểu nổi mình lấy đâu ra sức khỏe để cày ngày cày đêm như vậy. Nhưng cũng chính thời điểm đó là lúc mình thấy thương bản thân mình nhất, có những ngày thiếu ngủ mà mắt mình mờ đi, nhưng cũng may mà các vị khách cũng như sếp của mình hiểu và thông cảm cho mình. Cũng ròng rã hơn 1 năm trời thì mình mới bắt đầu có thể có 1 thêm chút thu nhập từ Youtube để có thể xin nghỉ để tập trung hoàn toàn cho công việc làm video trên youtube. Chắc mình sẽ chẳng thể nào quên được có những đêm mưa phùn thức trắng, ngồi một mình một xó nhìn ra ngoài nung nấu sẽ quay trở lại để tiếp tục xây dựng cái business tiếp theo của mình. Hai cái tết năm 2017, 2018 mình đều không về ăn Tết cùng gia đình, mình quyết định dành thời gian ở lại Hà Nội để làm và thú thực lúc đó thì mình muốn tận dụng từng giây từng phút để làm việc, để sớm quay trở lại với những thứ mình thực sự khát khao và mong muốn. Giờ thì các bạn đã hiểu tại sao ở chương trước mình nói rằng có những thứ quan trọng hơn cả đam mê là

vì vậy! Đó còn là làm việc chăm chỉ, à không phải mà còn là cực kỳ chăm chỉ thì mới đúng! Có những ngày mình làm tới 18 tiếng một ngày!

Mình muốn kể ra về cái quá khứ khá là u tối của mình ra đây không phải ôn nghèo kể khổ với các bạn mà nếu không có cuốn sách này thì mình cũng sẽ giữ nó là 1 bí mật để chỉ khi trò chuyện trực tiếp với ai đó thì mình mới nói. Giờ thì nó đã không còn là bí mật nữa rồi, mình sẽ tự lột trần tất cả để mình khẳng định với các bạn một điều rằng một khi bạn đã xác định làm việc chăm chỉ và cố gắng từng giây từng phút một thì bạn chẳng sợ bất kỳ một điều gì tiếp theo sẽ đến. Trong khoảng thời gian đi làm khách sạn ấy mình vẫn còn đi làm cho 1 ông chủ người Thổ Nhĩ Kỳ với hi vọng đổi đời nữa cơ, mình sẽ không viết ra đây mà sẽ đợi khi nào có dịp sẽ chia sẻ trực tiếp với các bạn. Với tất cả những gì mình đã từng trải qua, với mình nếu bây giờ nếu sáng dậy ngồi đọc sách, viết content và rep comment trên youtube, 10 giờ đi quay video, 12 giờ gặp đi ăn với đối tác, sau đó 2, 3 giờ chiều quay trở về ngồi tiếp tục edit video đến tận tối là chuyện hết sức bình thường. Mình cũng cố gắng để giữ cho đầu óc mình thật tỉnh táo và bịt chặt đôi tai để tập trung cho những gì mình đang ấp ủ làm cho những năm tháng tiếp theo. Cuốn sách này là một ví dụ điển hình, từ lúc ấp ủ ý tưởng cho tới khi hoàn thành xong nó cũng phải mất tới hơn 2 tháng, tất nhiên không phải chỉ ăn rồi ngồi viết sách bởi với mình như thế thì thật quá đơn giản!

Mình sẽ ở đây với nhiệm vụ tiếp tục trải nghiệm học và làm, với cái kiểu tư duy của mình thì mình chẳng bao giờ có cái gọi là “end goal” cả, tất cả đối với mình chỉ là thời điểm bắt đầu. Đang HNN mình còn thấy rằng còn rất nhiều bạn trẻ ngoài kia cần được giúp đỡ, mình hứa thì mình sẽ làm hết sức có thể. Có thời gian đầu năm 2019, mình muốn củng cố giữ gìn sức khỏe thêm chút để đảm bảo mình có thể đi dài được, giúp đỡ được các bạn nhiều hơn. Để rồi các bạn lại có thể giúp được nhiều và nhiều các bạn trẻ hơn nữa, lúc đó thì mình còn vui gấp bội phần! Chúng ta hãy cùng cố gắng và phấn đấu nhé!

CHƯƠNG 18 : HÃY TẬN HƯỞNG QUÁ TRÌNH THAY VÌ THÀNH QUẢ

1. Thành công không phải là đích đến mà đó là cả cuộc một cuộc hành trình.

Chính ý tưởng này cũng thôi thúc mình rất nhiều để viết cuốn sách “giỏi tiếng Anh không phải tất cả” này ghi lại một dấu mốc quan trọng trên cuộc hành trình của mình phía trước. Thực sự thì mình bị ám ảnh bởi quá trình mình làm hơn rất nhiều so với thành quả mình có thể đạt được là như thế nào. Như ở chương trước các bạn cũng có thể thấy cái phần tảng băng chìm của mình đó là những gì, và con người thật của mình nằm ở phía tảng băng chìm đó. Mỗi khi tìm hiểu về ai đó mình cũng thích được nghe về cái phần tảng băng chìm đó hơn là những phần hào nhoáng ở phần nổi của tảng băng. Giả sử một ngày nào đó mình được mời lên TV trong một chuyên mục truyền cảm hứng nào đó chẳng hạn, thì cái mình thích nhất là làm gì đó thực sự có ý nghĩa để người ta chú ý tới hơn là thời điểm mình lên sóng. Thậm chí có nhiều khi nghĩ đại, nếu không may mình mất đi tất cả những gì mình đang có thì mình cũng sẵn sàng xắn tay áo lên để làm lại từ đầu.

Thời điểm mình nhận được 2 chiếc nút bạc từ youtube cũng là lúc mình thấy những công sức mình bỏ ra hoàn toàn xứng đáng. Các bạn có hiểu cảm giác cày ngày cày đêm để sản xuất thêm content để đến ngày nhận được thành quả nó “phê” như thế nào không? Để mình nói các bạn nghe, khoảng thời gian trước đó mình đã cam kết ra mỗi tuần 2 video, có những thời điểm mỗi ngày mình ra 1 video dành cho khán giả của mình. Có những hôm mình thức tới 2 giờ sáng để trả lời từng cái nhận xét của người xem bất kể nó là tích cực hay tiêu cực (nếu các bạn xem kênh của mình các bạn sẽ biết chắc mình chăm chỉ rep comment nhất luôn). Mình thực sự tôn trọng những người xem của mình bởi họ đã dành thời gian cho mình cũng như chính các bạn đang dành thời gian đọc quyển sách đầu tiên mình đang viết vậy. Tất cả những cái đó đều là nằm trong hành trình để mình đến với thành công của mình sau này. Đọc đến đây, các bạn hiểu tại sao mình “enjoy” quá trình như vậy rồi chứ? Có rất nhiều con đường để mỗi chúng ta đi đến thành công nhưng mình biết đây chính là con đường tốt nhất cho mình đến với thành công sau này.

Bây giờ có nhiều khi mình còn không dám xem lại những video đầu tiên của mình trên Youtube bởi thực sự nó rất tệ. Hai cái phần quan trọng nhất của 1

video là phần hình ảnh và âm thanh mình đều làm không có tốt, và thú thực thì mình nhận được không biết bao nhiêu là gạch đá từ cộng đồng mạng. Cho đến khi mình nhận ra là “everyone sucks at the beginning” tức là khi bắt đầu làm cái gì đó thì ai trong chúng ta đều không thể giỏi ngay được. Cũng may mắn là mình đã tiếp tục kiên trì làm và những video tiếp theo đó ổn hơn nhiều. Xin hãy tin mình: “imperfection is the key” - tức là trong mọi việc các bạn làm đừng quá quan tâm nhiều hay so sánh mình ở thời điểm mới bắt đầu với những chuyên gia khác, cứ làm tốt nhất các bạn có thể là được. Việc học nghe nói tiếng Anh cũng vậy, cái thời mình mới học phát âm xì xồ bị mọi người chê nhiều lắm lắm luôn, có người bảo mình “nói như shit ngậm miệng lại” cơ mà. Đôi khi chúng ta cũng phải lầy lội một chút thời gian đầu, về sau dần sẽ ngon hơn, cho cái bọn nó “chươi” mình nó mở mắt ra chứ các bạn!

Mình vẫn biết rằng có đến 99,69% những người ở Việt Nam sẽ chẳng thèm quan tâm mình là ai thậm chí coi mình còn chẳng là cái “đỉnh” so với xã hội. Cũng đúng như thế thật! Vậy nên mình luôn tự nhắc bản thân phải kiểm chế cái tính sĩ đời của bản thân lại để tập trung làm việc và cho đi nhiều hơn. Và điều kì lạ khi bạn nghĩ bạn là một cái gì đó thì bạn lại chẳng là cái gì cả, nhưng khi bạn bắt đầu nghĩ bạn chẳng là cái gì thì người ta bắt đầu dành sự chú ý cho bạn nhiều hơn. Mình đã cực kỳ sung sướng khi có nhiều những email, những comment trên youtube hay trực tiếp gặp mặt ngoài đời khi khán giả nói lời cảm ơn với mình. Điều đó có nghĩa là giá trị mình trao đi và có những người đã nhận được nó. Và cho tới khi nào mà vẫn có người nhận được những giá trị từ những thứ mình làm thì mình vẫn sẽ tiếp tục với sứ mệnh để cho đi nhiều hơn nữa.

2. Mọi người đang đánh giá quá thấp việc tốt hơn 1% mỗi ngày

Một bài học rất hay mà mình học được trong những năm tháng qua nữa đó là xác định chơi dài hạn khi tham gia bất kì một cuộc chơi nào đó. Trên kênh youtube của mình, mình đã làm rất nhiều video để nói về nguyên tắc “one percent better” này. Mình thực sự bị ám ảnh bởi nó trong suốt những năm tháng năm qua, trong bất kì việc gì chỉ cần 1 thay đổi nhỏ để tốt hơn mỗi ngày thì kết quả sau 1 thời gian dài liên tục cố gắng thực sự sẽ vượt quá cả kì vọng. Bất kể bạn đang nỗ lực và muốn đạt được thành tựu trong lĩnh vực cụ thể nào đó thì mình khuyên bạn nên áp dụng nguyên tắc này, bởi sau thời gian chắc chắn sẽ mang lại kết quả tốt. Con số 1% ở trên thực ra chỉ là một con số tượng

trung cho sự tập trung, kiên trì để bám đuổi 1 mục tiêu nào đó. Nếu bạn biết kết hợp nó với những nguyên tắc khác như nguyên tắc 10 000 giờ, nguyên tắc 2 phút... nữa thì trở nên nổi bật là chuyện không hề khó. Đa phần người ta chỉ nhìn được cái bề nổi của tảng băng đẹp để hào nhoáng chứ người ta không hề biết rằng thực ra đến 96,69% sẽ là những ngày u tối. Ví dụ đơn giản nhất là việc học tiếng Anh chẳng hạn, trong khi mình thấy ai cũng muốn là học nó nhanh trong vòng 3 đến 6 tháng là xong là không phải học nữa. Rồi nghe mấy cái trung tâm nó quảng cáo trong thời gian ngắn như vậy từ không biết gì tới giao tiếp thành thạo thì rất chi là “xaololisreal”. Kể cả mấy chú học tiếng Anh 10 năm hay đi du học về đi chẳng nữa, chỉ cần 1,2 năm không dùng tới tiếng Anh thì khi dùng lại vẫn phải bập bẹ lại cho quen chứ đừng nói mấy bạn chỉ có học mấy tháng. Càng lớn lên các bạn sẽ càng hiểu mỗi người chúng ta chỉ có thể giỏi được từ 1 đến 2 lĩnh vực, bạn thực sự cần thời gian để học, thực hành làm rất chi là nhiều thì mới có thể trở thành chuyên gia trong lĩnh vực đó được.

$$1.01^{365} = 37.8$$

$$0.99^{365} = 0.03$$

Đó là lý do vì sao trong suốt 7 tháng trời rỗng rã bắt đầu làm những video đầu tiên trên youtube, mặc dù lúc đó mình chỉ có vài trăm

người theo dõi và vài chục người xem nhưng mình vẫn kiên trì bám đuổi để ra đều đặn video cho các khán giả. Hay đơn giản về khoản học ngoại ngữ chẳng hạn, mình cũng xác định là sẽ học tiếng Anh tới già nên cũng tự nhủ rằng bản thân mình cũng không cần phải quá vội vã trong việc học. Một khi bạn xác định tham gia cuộc chơi với tâm thế của một kẻ xác định chơi dài hạn thì lúc đó bạn sẽ trở nên “nguy hiểm” hơn bao giờ hết. Hãy thử tưởng tượng 10 năm trước nếu bạn chỉ cần học 4 từ vựng tiếng Anh một ngày thì bây giờ khối lượng từ vựng của bạn sẽ khủng khiếp như nào? Mỗi lần có cơ hội được nói chuyện với ai đó trẻ hơn mình vài tuổi cũng thế, mình không thể tưởng tượng được những bạn ấy sẽ làm được những gì nếu giờ đọc được cuốn sách này của mình và xác định chơi dài hạn cho tới tận năm 2029. Ví dụ chỉ cần nói về kĩ năng nói chuyện với camera chẳng hạn, nếu một bạn trẻ đam mê và luyện tập liên tục trong 10 năm trời thì chẳng sớm thì muộn người ta cũng sẽ phải dành sự chú ý cho bạn trẻ đó. Thời gian này có nhiều người bạn cũ gặp lại mình và khá ngạc nhiên khi

thấy mình khác xưa nhiều quá. Mình chỉ biết nói rằng: không khác mới là lạ, thậm chí chỉ cần 6 tháng sau thôi thì họ còn thấy mình khác nhiều nữa bởi đơn giản mình sẽ liên tục học và trau dồi thêm mỗi ngày. Người ta thường thích những cái gì đó đến dễ dàng và nhanh chóng theo kiểu “thành công sau một đêm” hơn, bản thân mình lại thích cả quá trình học và làm ấy hơn. Câu trả lời vẫn là sự lựa chọn của mỗi người, về cái này mình không thể biết là đúng hay sai được!

Với bản thân mình thời điểm hiện tại mình luôn sẵn sàng để đối mặt với thêm nhiều những khó khăn phía trước nữa, thành công hay thất bại đối với mình bây giờ cũng như vậy, mình thành công cũng là do mình thất bại cũng là do mình. Cũng may mắn là mình chẳng có ai đó để đổ lỗi giúp mình tự do trong việc đưa ra mọi quyết định, sai hay đúng đều mình đều mình phải tự chịu trách nhiệm. Quyết định viết cuốn sách này khi mình chưa là một ai đó là một ví dụ nếu các bạn thấy hay thì mình mừng lắm, còn không hay thì mình cũng sẵn sàng lắng nghe những góp ý phản hồi từ các bạn. Mình muốn nói lại một lần nữa đó rằng mình thực sự yêu cái quá trình mình làm ở đây với các bạn hơn nhiều so với kết quả cuốn sách này như thế nào: ngay bây giờ tại thời điểm mình đang viết cuốn sách này cho các bạn là 2 giờ 8 phút sáng ngày 08 tháng 01 năm 2019, mình thực sự háo hức khi nhận được những lời khen chê của các bạn với cuốn sách này. Một lần nữa hãy dành chút thời gian giúp mình viết lên facebook điều gì đó về cuốn sách này. Nhớ đặt thẻ tag **#danghnnfirstbook** để mình sẽ đọc nhé!

3. Bởi vì 98% các bạn sẽ không... làm!

Mình biết rằng mình có dành bao nhiêu thời gian viết cuốn sách này, có đưa vào đó bao nhiêu kiến thức hay ho và có giá trị đối với các bạn thì phải có đến 98% các bạn sẽ gấp nó lại và không làm gì hết. Điều này thực sự khiến mình cảm thấy đau đầu trong suốt bao nhiêu năm qua tại sao có nhiều người nói thì rất hay nhưng lại chẳng bao giờ động tay động chân làm bất cứ một cái gì cả. “People just talk the talk but they don’t walk the walk” – đúng là từ việc chúng ta biết một điều gì đó đến khi chúng ta hành động sẽ cách rất xa nhau. Có lẽ hầu hết chúng ta không hề muốn muốn đối mặt với cái “**cảm giác đau đớn**” trên cái hành trình học và làm trên con đường đến thành công nào đó. Ai cũng muốn một cơ thể đẹp nhưng chẳng ai muốn lết xác tới phòng tập để đồ mồ hôi trên máy chạy cả. Ai cũng muốn mình có thể nói được ngoại ngữ nhưng lại không

muốn thức khuya dậy sớm chăm chỉ học hay dành thời gian năng mưa luyện nói với các bạn nước ngoài. Nhiều người muốn khởi nghiệp làm cái gì đó thật lớn trong đời nhưng lại không chịu nổi cảm giác cô đơn khi nhiều lúc sẽ chẳng có ai bên cạnh. Không có bất kì thành công nào đó đến với bạn sau một đêm cả nên tốt nhất bạn hãy tự hỏi mình rằng bạn sẵn sàng đối mặt với những **“nỗi đau nào”** trên hành trình đi tới cái đích mà các bạn mong muốn. Mình muốn viết cuốn sách này cũng chỉ mong giúp được 2% trong số những người đọc được những điều mình viết ở đây để họ thay đổi được cuộc sống thì mình thực sự vui lắm rồi. Hiểu được những kiến thức này cũng giống như việc bạn biết cách chống đẩy như thế nào nhưng nếu không dành thời gian để thực sự mà chống đẩy thì làm sao cơ thể các bạn thực sự bị ảnh hưởng mà thay đổi được! Giờ thì các bạn đã hiểu tại sao thành công không phải là đích đến mà đó là cả một cuộc hành trình đầy gian nan thử thách rồi chứ? Người chiến thắng sẽ là người có thể vượt qua tất cả những thử thách đó.

CHƯƠNG CUỐI : MỘT VÀI LỜI NHẮN NHỦ TỚI CÁC EM

Cuối cùng thì các em cũng đã đủ kiên nhẫn để đọc tới chương cuối cùng của cuốn sách này. Anh đã khá là dẫn đo khi quyết định viết quyển sách này khi anh mới chỉ 26 tuổi và còn có cả 1 chặng đường dài ở phía trước. Thường thì khi người ta đứng đứng tuổi chút hoặc có những thành tựu nhất định ở lĩnh vực nào đó thì mới bắt đầu nghĩ tới việc xuất bản những cuốn sách để chia sẻ lại. Anh thì quyết định làm luôn vì sợ rằng mấy năm nữa thôi là anh sẽ không nhớ ngày xưa anh đã trở thành người lớn như thế nào mất? Các em đã hiểu tại sao anh chỉ khoanh vùng độc giả từ 18 đến 25 rồi chứ? Vì chỉ có độ tuổi này anh mới có thể giúp các em tốt nhất, khi mấy đứa bắt đầu bước chân vào thế giới của những người trưởng thành, sẽ phải tự mình khám phá rất nhiều khía cạnh khác của cuộc sống. Anh thực sự không muốn thấy thêm bất kì “chú cừu hoang mang lạc giữa thảo nguyên” nào nữa. Anh muốn đưa ra một số bài học kinh nghiệm của riêng mình để các em có thể xem xét và suy ngẫm, xem các em sẽ làm gì tiếp theo để đi đến cái đích các em thực sự mong muốn! Thực sự nếu các em đang đọc đến những chương cuối này rồi thì anh thấy vô cùng cảm kích.

Như anh đã nói, tất cả những gì anh chia sẻ trong cuốn sách đều là những kiến thức, kinh nghiệm hay góc nhìn của cá nhân anh đúc kết trong những năm tháng qua mà ra cả. Anh không dám khẳng định nó sẽ đúng 100% nhưng nếu các em thấy đúng, phù hợp thì hãy áp dụng cho bản thân mình, còn nếu các em thấy nó không phù hợp thì cũng nên mạnh dạn mà gạt nó sang một bên? Mỗi lần anh đọc 1 cuốn sách nào đó hay trò chuyện với ai đó anh cũng hay tạo cho mình một “màng lọc thông tin” như vậy. Bởi chỉ có chính các em mới biết được thực sự thì các em là ai và các em mong muốn điều gì. Các em hãy dành thời gian để lắng nghe, để hiểu thêm về bản thân mình sau đó mới tiếp thu thêm ý kiến từ những người khác.

Các em có thể coi cuốn sách này như một tập hợp những bài học xương máu rút ra trong suốt những năm tháng tuổi trẻ của Dang HNN để các em có thể tham khảo. Anh thực sự mong những điều tốt đẹp nhất tới với cuộc sống của tất cả các em – những độc giả vô cùng đáng mến. Nếu những kiến thức từ cuốn sách này có thể giúp được các em thì anh thấy vui lắm, hãy dành chút thời gian cho anh biết điều đó nhé! Anh còn định viết thêm một số phần bonus cho cuốn sách

này như kiếm tiền hay tập tành kinh doanh như thế nào... nhưng cũng thú thực với các em rằng chắc anh vẫn cần thêm chút thời gian để trải nghiệm học và làm thêm nữa. Dù sao Dang HNN anh vẫn muốn để quyển sách của mình nó đúng như những suy nghĩ của anh ở thời điểm hiện tại. Anh thích giữ nó chân thật như thế này như những video đầu tiên trên youtube vậy, để đến thời điểm nhiều năm nữa khi anh cầm để đọc lại sẽ thấy nó rất thú vị. Anh biết rằng mình có viết nó trong vòng 2 tháng hay 2 năm đi chẳng nữa thì nó vẫn sẽ không thể hoàn hảo được và vì thế anh rất cần những lời góp ý nhận xét của các em. Email của anh ở đây nếu các em muốn tâm sự điều gì đó nhé: danghnn@gmail.com. Yêu và thương các em nhiều!

Phù... cũng may là cuốn sách này cũng không dài lắm nhỉ. Thời điểm anh hoàn thành cuốn sách này cũng là thời điểm gần tới cái Tết Kỉ Hợi 2019 (hi vọng các em sẽ đọc được nó trước Tết Nguyên Đán). Anh xin chúc gia đình các em một năm mới an khang thịnh vượng, chúc các em sẽ đạt được thêm nhiều những thành tựu mới trong năm 2019. Anh hi vọng chúng ta có thể gặp mặt trực tiếp ở một dịp nào đó để kể cho nhau nghe những câu chuyện thú vị xung quanh cuốn sách này. Một lần nữa thì cảm ơn các em rất nhiều vì đã dành thời gian và sự chú ý cho nó! Chắc chắn rằng đây sẽ không phải là cuốn sách duy nhất của Dang HNN, anh sẽ còn trải nghiệm thêm để đến chờ đến thời điểm thích hợp tiếp theo anh sẽ viết thêm nhiều nhiều cuốn khác nữa. Anh hi vọng sẽ tiếp tục nhận được sự ủng hộ của các em với những cuốn sách tiếp theo! Chào thân ái và quyết thắng!

LỜI CẢM ƠN TỚI GIA ĐÌNH VÀ BẠN BÈ

Con muốn gửi lời cảm ơn tới bố mẹ đã luôn ủng hộ với những lựa chọn cuối cùng của con mặc dù gia đình mình đôi lúc to nhỏ nhưng con luôn biết rằng bố mẹ chỉ muốn những điều tốt đẹp nhất sẽ đến với con và 2 em. Anh Đăng muốn gửi lời cảm ơn tới Vân và Đan đã hiểu được anh thực sự muốn điều gì, nhất là các em của anh luôn sẵn sàng ở bên khi cả thế giới này có quay lưng lại. Cảm ơn bạn Tracy đã ở bên mình trong những năm tháng cơ cực nhất và là hậu phương vững chắc để mình có thể thoải mái theo đuổi những mục tiêu sự nghiệp. Chân thành cảm ơn tới Dũng – người em trong team support anh nhiều nhất trong mọi việc từ hồi anh khởi nghiệp tới bây giờ. Cảm ơn em Jane Pham đã giúp anh

biên tập lại cuốn sách này. Cuối cùng mình cũng muốn gửi lời cảm ơn sâu sắc tới tất cả những anh em trong team của Dang HNN, anh em trong đội nhóm Peptalk và Đội Sinh viên Tình nguyện Đồng hương Hà Nam Ninh trường Đại học Kinh tế Quốc dân và toàn bộ anh chị em bè bạn... đã luôn phối hợp, giúp đỡ tạo nên 1 Dang HNN như ngày hôm nay!

Xin cảm ơn tất cả mọi người!

_ Hà Nội ngày 15.01.2019 _

Nguyễn Ngọc Đăng (Dang HNN)